

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, fűt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegzűj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nyilttér sora . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A forradalom után.

Arad, márczius 11.

A püspöki memorandumok tehát elkészültek és átadattak a címzetteknek: a király-, a kormány- és a pápának. Az elvek, melyekre ezen emlékiratok alapítva, az indokok, melyek anyagából felépítve vannak, ismeretesekek. Meg van benne tagadva az egyén szabadságának alapeleme, a lelkiismeret szabadságának jogosultsága, meg van benne tagadva az egyének társulásából alakult jogállam legelemibb attribútuma, hogy összes polgárainak szabadságát és jogait egységes törvények által biztosítsa, hogy azok között a jogegyenlőség elvét fejlessze és végleg fixirozza.

A magyarországi katolikus klerusról eddigelé azt hittük, hogy intenzivebb fajszeretete és felvilágosodottsága őt az egyoldalú dogmatikus felfogásnak fölibe helyezi. Am nem rójuk fel bűnül nekik, hogy ez iránt csalódásba ejtették a világot és ők is szigorúan a klerikális szemponthoz ragaszkodnak; de igenis vádoljuk őket azzal, hogy egyoldalú, és hivatásuk révén velök egybeforrott meggyőződésüket rá akarják erőszakolni az egész országra, hogy azt követelik, miszerint maga az állam is az ő hitük és meggyőződésük pontozatai szerint szabályozza társadalmát fejlesztését, törvényhozását akkor, midőn polgárainak többsége más felekezetükből áll, sőt midőn nyilvánvaló, hogy maguknak a katolikus polgároknak műveltebb elemeiből álló nagy többsége visszautasítólag viselkedik papjainak illetéktelen oppozíciójával szemben. És midőn azt kell tapasztalnunk, hogy a magyarországi kath. klerus az ő egyházi dogmáira hivatkozva, minden áron, tetteleg akarja megakadályozni a magyar államot szuverén törvényhozási jogának gyakorlásában oly intézmények létesítése körül, melyek más, tisztán katolikus államokban már bevannak hozva és virágoznak és a kath. egyház által türetnek: akkor teljes joggal kimondhatjuk, hogy a magyarországi katolikus klerus, illetve a főpapság a memorandumában kifejtett állásfoglalásával a forradalom térére lépett.

Nem voltunk sohasem szószólói az állami omnipotenciának; hibáztattuk mindig a 1868-iki törvény azon intézkedését, mely beleavatkozva a felekezetek ügyeibe és a családok jogkörébe, a kath. lelkészt eltiltotta attól, hogy bizonyos esetekben az ő hívének gyermekét saját egyházába felvegye, még ha a szülő maga kívánta is. Az ezen törvény áthágásából eredt üldözéseket a kormány rendeleti uton megszüntette, s csak annyit követelt, hogy a törvény ellenére történt fölvetel a másik felekezet illetékes lelkészével közöltessék. Ez intézkedés a főpapság közbe-

jöttével iniciáltatott és hajtatott végre. Ekkor jött egy külföldi fejedelemnek, a római pápának politikai okokból való beavatkozása Magyarország belügyeibe, s azon ürügy alatt, hogy az illetéktelen keresztelésről való értesítés nem csak a más felekezetü lelkész-, de még a polgári hatóságokkal szemben is dogmákba ütközik, ellenállásra készítették eleinte az alsó-, majd a főpapságot. Es midőn a püspökök most egy Magyarországon kívül álló hatalom rendeletére nem csak hogy megtagadják a törvények iránti engedelmességét, hanem még az azon törvényből kifolyó lelkiismereti kényszer megszüntetését célzó rendelet végrehajtását is, sőt ugyanezen külhatalom parancsára ellene szegülnek olyan újabb törvényhozási aktusnak is, mely a rájuk nézve sérelmes kényszer megszüntetését a többi felekezet oltalmával a teljes lelkiismereti szabadság biztosítása által célozza, akkor ezen eljárás nem más, mint valóságos forradalom.

De forradalom, lázadás a püspöki memorandum nem csak a magyar állam, hanem a szent, az örök igazság tekintélye ellen is, és épen ez az, a mi végzetessé lesz a Róma szavára föltámadott klerikalizmusra nézve; végzetessé abban az irányban, hogy a jók és igazak, a saját hívei előtt gyűlöletessé lesz, és ugy lehet abban az irányban is, hogy a harcot, melyet a túlhatalom oly nagy bizalmával indított, elvesztheti.

A szent, az örök igazság ellen való bűn — miként a memorandumban történik — azt állítani, hogy a vallásszabadság, hogy a polgári házasság a római kath. hitelveket sérti. Mi köze a kath. vallásu polgár lelkiismeretének ahhoz, hogy valamely államban az unitáriusokon túl még az anabaptistáknak is szabad templomot építeniök és istentiszteletet tartaniök? Mi köze a kath. dogmának ahhoz, hogy polgárai tetszés szerinti felekezethez csatlakozzanak, olyanhoz, melynek tagjai szabadon gyakorolják vallásukat, mint p. a zsidók? Mily szörnyű játék az igazság szent és komoly elvével, az egyik lapon tiltakozni az ellen, hogy valakinek joga lehessen a zsidó vallásra kitérni, és a másikon azt állítani, hogy „Nálunk vallását, hitét mindenki szabadon gyakorolhatja.” — „A mi az egyént illeti, e tekintetben oly korlátlan vallás- és gondolat szabadság uralkodik nálunk, hogy erre nézve sem lehet valami kívánni valója senkinek.” Bámulatos bátorság így jellemezni a magyarországi vallásszabadságot, mely Oroszországé után a legkorlátoltabb az egész művelt világon; így jellemezni a vallásszabadságot Magyarországon, a hol felekezeten kívül nem is szabad állania senkinek, a hol gyermekeit nem is szabad a szülőknél tetszés szerinti vallásban ne-

veltetniök; a hol lelkészi vallásoktatás nélkül nincs se magán, se nyilvános iskoláztatás; a hol karhatalommal viteti a lelkész a gyermeket a keresztvizre vagy az egyházi áldás nélkül együtt élő feleket az oltár elé; a hol azon polgár háza előtt, ki felekezeti adójával hátralekos, ha mindjárt zsidó is, megüthetheti a világi hatóság a dobát, és nem kérdi, hogy az illető miként gondolkozik Mózes penta-teuchjáról!

Bámulatos bátorság három olyan illusztris forum elé, mint a király, a nemzet, a pápa, az ellenmondások és valótlanosságok ilyen halmazát terjeszteni föl! Azt kérdeni, (a polgári anyakönyvekre vonatkozólag) hogy „lesznek-e megbízhatók a polgári közegek, kik nem fognak eljárni hivatalukban úgy, mint a lelkészek járnak el?” midőn jól tudják, hogy épen Magyarországon ezrenként vannak különböző felekezetekhez tartozó oly lelkészek, kik a szellemi és erkölcsi követelményeknek igen alsó színvonalán állanak, s időnkint a felekezeti anyakönyvelés körül előfordult rendetlenségek és visszaélések a kormányt rendkívüli intézkedésekre kényszerítették! Így játszani az igazsággal, valóban megdöbbentő. De még lesújtóbb látnunk és olvasnunk, hogy a magyarországi kath. egyház legfőbb papi méltóságainak hetek-hónapok óta tartó értekezletéből egy oly fogalmazvány kerül ki, melynek egyik helyén az mondatik, hogy

„polgári szempontból a polg. anyakönyvvezetés teljesen szükségtelen, felesleges. Hiszen a polgári anyakönyvekből ugyanazt tudja meg az állam ezután is, a mit eddig az egyházi anyakönyvekből és pedig költség nélkül megtudott.”

Pár sorral lejjebb pedig szóról-szóra ez áll:

„Megjegyezzük, hogy a lelkészek által vezetett anyakönyvekbe ép úgy nem vihetjük be a szülőknek a törvény által elrendelt vallási hovatartozandóságát, a mint nem lehet a febr. rendeletnek eleget tenni.”

Hogyan tudhat meg az állam az egyházi anyakönyvekből ugyanannyit, mint a polgáriból, ha már előre is kijelentik a főpapok, hogy nem fogják mind azt felvenni az anyakönyveikbe, a mit az állam követel? Ugy látszik, a hazaszeretet és törvénytisztelet nemtőjével az igazság szelleme egyszerre hagyta el a programm-készítők szívét.

Vagy nem képtelenség azt állítani, hogy a polgári házasság sérti a kath. egyház dogmáját, midőn az állam ezen intézmény által semmi mást nem céloz, mint a családi élet világi vonatkozásu ügyleteit egységes szempontból rendezni, s teljesen szabadjára hagyja a többi felekezetekével együtt a katolikus egyháznak is azon jogát, hogy úgy kösse továbbra is híveinek frigyét, a mint neki

tetszik, s oly minőség mellett anyakönyvelje a szülőket, gyermekeket, a mint az ő szabványai szerint akarja?

Végül még csak arra utalunk, hogy illetéktelen a magyar püspöki kar 9 millió katolikus képviselőjében beszélni. Ők igen is 9 millió katolikusnak papjai, de nem ugyanannyinak képviselői. Ellenkezőleg, a művelt kath. magyarság óriási többsége tiltakozik főpapjainak hazaelenes forradalmi lépése ellen. Helyesebben tennék főpásztoraink, hogy ha az elvi kijelentéssel beérve, abban hagynák az áldatlan küzdelem folytatását, melyben csakhamar a z o n r e t t e n e t e s t u d a t r a é b r e d n é n e k, hogy hivatásuk legjobbjait találják az élet-halálharcban magukkal szemben. A magyar katolikus jobban szereti hazáját, mint papjait, s ha a kettő harcban lesz, nincs kétség az iránt, melyik tele fog gyűlöletével fordulni. Gondolja meg azt jól a főpapság, nehogy a győzelmes csata, a magyar közvélemény letiprása után a pápához intézendő egy második memorandumot C o r i o l a n u s s a l ilyen formán kellessék befejezniök: A t y á n k ! R ó m á t m e g m e n t e t t e d, de f i a i d a t e l v e s z t e t t e d.

Belföld.

Teleszky megy.

Teleszky István, az igazságügyminiszterium államtitkára, nemsokára megváltik állásától. Utódjául, hír szerint, egy vidéki királyi tábla elnöke van kiszemelve.

Sir John.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, márczius 11.

Egy politikailag képtelen alak vergődött ismét az előtérbe. Asbóth János ez a férfi, akit azonban a Sir John gunynevéről sokkal jobban ismernek országszerte.

Kevés ember van a világon, aki annyiszor blamirozta magát, mint ez a férfi. Az ő szereplése a közéletben egész láncolata a baklövésnek, amelyek között nem egy van, amely kompromittál.

Ime egynehány.

1871-ben Stein megjelent nemzetgazdasági művéből kivágott néhány érdekes lapot és J o h a n n v o n A s b ó t h név alatt be-

küldte a Pester Lloydnak. Stein olyan pompásan írta meg ezt a művét, hogy az Asbóth által kivágott néhány lapot ez a lap kiadta vezércikknek. A mikor aztán a Pester Lloydnak szemére hányták, hogy ez már még sem járja, a Pester Lloyd verte a mellét s úgy mentegette magát, hogy őt becsapta — J o h a n n v o n A s b ó t h, aki a saját neve alatt küldte be azt a cikket.

Persze, akkor Plagiosippus nem élt s így Asbóth még e skandalum után is existálhatott. Fájdalom!

A másik skandaluma Kolozsvártt volt. Sir John ott az „É b r e d é s”-t szerkesztette. Ritka újságírói élelmességgel úgy szerkesztett azonban, hogy nap-nap után megszerezte magának a kolozsvári „Ellenzék” első példányát s a táviratokat abból nyírta ki, kiadván azt is — a Stein cikkéhez hasonló módon — saját táviratainak. Az „Ellenzék” megsokalta a dolgot és föltette magában, hogy tönkreteszi Asbóthot. Egyik legközelebbi számában Thóbsa török városból keletkezett egy táviratot a török hadjáratról, tele iszonyatos dolgokkal. Asbóth azt a táviratot kinyomatta rettenetes nagy betűkkel.

Még az nap homéri hahota dörögte végig Kolozsvárt.

Az Ellenzék számából a thóbsai távirat hiányzott és csak az „É b r e d é s”-ben pompázott. A kolozsváriak röhögtek Asbóthot, mert tudták, hogy:

Thóbsa = Asbóth.

Az ellenzék csak megfordította az Asbóth nevét s abból keletkezett a török abszurdumot.

Asbóth még az nap felült vonatra és elutazott — Thóbsába.

Ezek még a szolidabbak közül valók. Csínált Asbóth ezeknél különbeket is. Megtámadta Andrássy Gyulát, akinek emlékére ma büszke minden magyar. Megtámadta Széll Kálmánt, akit pedig ma tisztelettel környez minden magyar.

Most Tisza Kálmánt támadja. Remélhetőleg, mint Andrássy emléke és mint Széll Kálmán és mint sok mások, Tisza Kálmán is kiheveri ezt a támadást. És remélhetőleg Asbóthnak ez volt az utolsó támadása.

Mert ebben az utolsóban bele török a bicskaja.

Ugy ám: Sir John!

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —
— márczius 11.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schóber Ernő, Hentaller Lajos, Perczel Béni.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin gr. Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket. — Kiadták a bizottságoknak.

Jelenti, hogy Vojnits István lemondott mandátumáról. — Tudomásul vették.

Eszterházy Mihály gr. interpellációját jelentett be a pozsonyi kórház ügyében.

Az interpelláció az ülés végére marad.

A napirend előtt

Szalay Imre azon oszódalkozik, hogy a műbor betiltásáról szóló javaslatot az illető bizottság két hónap óta nem vette tárgyalás alá. Intézkedéseket kér. (Helyeslés.)

Asbóth János reflektál Tisza Kálmán tegnapi felszólalására, melyben tiltakozott az ellen, hogy ő a pápa segélyét kérte. Asbóth a dolog ilyen stádiumában kénytelen kijelenteni, hogy ő a kultuszminiszteriumban ilyen fajta iratot fogalmazott Szögyény osztályfőnök megbízásától, aki azt mondta, hogy azt Tisza Kálmán óhajtja. Az az irat pedig a pápa segítségét kérte az 1848-iki választásokhoz.

Tisza Kálmán utal arra, hogy Asbóth János határozottan állította, hogy szóla a pápához fordult segélyért. Ezt határozottan visszautasítja most is. Ha a szükség polgári házasságra vonatkozó javaslatot visszavonta, ebből semmiféle logikával sem lehet azt következtetni, hogy ő a pápához segélyért folyamodott és a segély fejében megígérte, hogy többé be sem nyújtja azt a javaslatot. Ismételtén kijelenti, hogy ő soha senkinek ígéretet nem tett arra nézve, hogy mit fog tenni, vagy mit nem. (Helyeslés és tetszés jobbfelől.)

Wekerle Sándor miniszterelnök betérjeszti az ásványolajvám emeléséről és az ásványolajadóról szóló javaslatot.

Kiadták a pénzügyi bizottságnak.

Tárgyalták a gazdasági bizottság jelentését a ház költségvetéséről, amit a ház elfogadott.

(Ezután több képviselő kérésére zárt ülést tartottak, melyen a képviselők elhatá-

T Á R C Z A.

— Márczius 12. —

A h é t r ő l.

— Krónika versben. —

„Változnak az idők!” ... Igaz.
Az ég esőre csordul,
Ma még süttött a napsugár
S holnap fagy szörnyű zordul.

Ma még frakk, finom lakkcipő,
Holnap a régi bunda,
Most még fagyalt — és fűthetünk
Egy röpke óra mulva.

S ha változott is az idő,
Nem úgy az emberek, nem;
A hűtlenség él úgy a nő-,
Akár a férjében.

Lám itt a bájos Nádia,
Ki koncertezni járkal,
Elhagyta egy szép reggelen
Övéit a határnál.

Az atya ütheti nyomát,
Ha tetszik uri bottal,
Azért Nadina ajkiról
Csak száll a bus orosz dal.

Lovagjait nem üzi el
A sok irigynek átka,
Akad — ha kell — szerelmeért
— Meg pénzeért — sok mátká.

Ma nálunk énekel a szép,
Világlátott pacsirta.
— Különb tudják, azt hiszem,
Három lap is megírta.

De elhallgatta mindenik
A jó, igaz tanácsot:
Ne nézd meg őket férj uram,
Mert elvakulsz, ha látod.

Asszonyka! Tartsd a férjedet
A kis syréntől messze,
Ne hogy a féltett kincsedet
D u e t t b e n e m e n e s z s e . . .

Mert hát hiába, úgy van az:
Cukor, méz — — — mind csalétek
S csak akkor látja mit csinált,
Ha a csapdába lépett.

Akkor már vége. Nem segít
Még három pár cipő sem.
Fogoly. S rázhatja lánczait
Akárminő erősen.

Mert hivatásom Nadina a
Polgári házasságnak,
— Megmondhatom ezt nyíltan itt
Néhány város-atyának.

Vigyázni jó, nem árt soha,
A szónokoknak épen,

Kivált ha gyöngyös-olvasó
S kereszt van a kezében.

A nagy reformon tulesékn
— A szerda volt tanuja —
Azóta láthadd J á n o s s y t
Egészen elborulva.

Nem orvosolja senki őt,
Apostola sem — Illés,
Nyakát szegé — hiába no —
Magas volt a k.rítés.

Atigrani nagyon nehéz
A két mázsányi testnek,
Kivált ha annyi szép beszéd,
S szavakkal néki esnek.

Kudarczot vallott A p p e n y i,
S postája bár A t z é l volt,
A városközi diszterem
Nem grázióskodó volt.

A győzelem fényes vala,
A „hősök” elbukának,
Most már a nyájas pásztorok
Magunknak prédikálnak.

No, annyi szent igaz, hogy így
Nem estek soha plüre,
Változnak az idők! — Ime
Egy új boru — derűre.

Kozák Manó.

rozták, hogy egy napi napidijukat felajánlották az árvizkárosultak javára.)

Következik

a vallás- és közoktatási költségvetés.

Kemény Pál röviden szólva a közoktatásról, attár az egyházpoltikai kérdésekre. Szívesen hozzájárul a polgári házassághoz, ha úgy fogják azt életbe léptetni, miként a miniszter ígérte, a vallási dogmák megsértése nélkül. Mert valóban nagy dolog és nagy tényező a nép vallásossága, amely lehetővé teszi, hogy szóvalon viselik nálunk az adóterhet. Kéri a minisztert, hogy a polgári házasságot úgy konstruálja, hogy amellel a vallásos aktus is érvényesüljön. Egyben sürgette, hogy autonómiát adjanak a katolikusoknak. Bár az egyházpoltika iránt bizalmatlan, a költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Perczel Dezső mindenekelőtt Asbóthnak válaszol, aki őt a szabadelpvűpárt kondelias elnökének nevezte. Ha Asbóth kondelitas alatt azt érti, hogy szóló természete nem veszi be az arroganciát és a cinizmust, akkor a kondeli elnevezést elfogadja. (Helyeslés.) A szönyegen levő kérdéssel szólva reflektál a püspökök memorandumára s bár a püspökök iránt tisztelettel viseltetik, kijelenti, hogy katolikus létére sem érthet egyet az emlékiratokkal.

Vajay István: Akkor nem katolikus! (Zaj, felkiáltások: Rendre!)

Perczel Dezső kijelenti, hogy ő nem reflektál Vajay kertbe szólásaira, akármily provokálólag lép is föl. (Zajos helyeslés.)

Vajay István: Akkor beszéljen okosan! (Zajos felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Elnök: Vajay képviselő urat rendreutasítom. (Élénk helyeslés.)

Perczel Dezső nem oszthatja a püspököknek a polgári házasságra, valamint a vallás szabadgyakorlatára vonatkozó aggályait. Hogy miért, arra fényesen megfélelték Csáky és Andrássy Tivadar grófok. A kormány egyházpoltikáját helytelenítők úgy tesznek, hogy katolikus társadalmat csinálnak ellenszerűl. Ez a legnagyobb veszedelem, amit elképzelhetünk, ha felekezeti társadalmakat csinálunk és ezzel társadalmunkat, anélkül hogy össze tartozandóvá tennők, széttagoljuk. Az autonómia kérdését illetőleg csatlakozik Fenyvessy Ferenc javaslatához. Szóló első sorban magyar és ennek folytán pártolja a kormány politikáját és a költségvetést megsavazza. (Helyeslés jobbfelől.)

Horváth Gyula hangsúlyozza, hogy belőle nem a felekezeti ember beszél. Ezek előre bocsátása után reflektál a Tisza Kálmán ellen emelt vádra, amelynek értelmében külső hatalomhoz fordult segítségért. Ez oly súlyos gyanu, melyre világot kell deríteni. Tisza reputációjának a kérdése nem csak az ő kérdése. (Ellenmondás balfelől.) Hiába mondanak ellent; ez a véleménye s emellett kitart. Szükségesnek tartja, hogy a kérdést tisztázzák s a miniszterelnökhöz fordul, hogy lehetőleg a jövő ülés erre nézve már felvilágosítást szerezzen. (Helyeslés balfelől.) Csak csudálatosnak tartja, hogy az Asbóthnak tegnap szemére vetett dolgok után, amik tudvalevők voltak régóta, hogy játszhatott a jobboldalon Asbóth olyan nagy szerepet? Tisza Kálmán tegnapi ama megjegyzésére, hogy ő nem egyéb, csak közkatona, azt mondja, hogy az lehetetlen: közkatónának lenni Tisza Kálmánnak abban a táborban, amelyet ő 15 évig feltétlenül uralt! (Helyeslés balfelől.) Ami Tisza ama megjegyzését illeti, hogy ő a szükség polgári házasság kudarcza után előre látta az általános kötelező polgári házasság következtését, akkor mért nem reformálta jobban a főrendiházat, hogy biztosítsa a kötelező polgári házasság keresztültvitelét, mert a mai főrendiház orthodoxabb, telekezetibb mint volt a régi. (Helyeslés.) Szól azután az egyházpoltikai kérdésekről. Ecseteli a helyzetet az elkeresztelési rendelet kibocsátása előtt s azután. Ha a papság megtagadja az engedelmességet a törvény iránt, akkor ki kell venni a kezükből a jogot s átruházni azokra, a kik a törvénynek alávetik magukat. Szabad-e ma a reformok megvalósítására gondolni, mikor nem gondoskodtunk még a papok anyagi reczimpenzációjáról; nincs rendezve a kongrua. A polgári házasságot Irányi Dániel vetette fel s Apponyi Albert remek beszéde után imponzus többség tette a magáévá. Heiyes-e visszautasítani ama férfiak támogatását, a kik a szabadelpvűpártnak létalapot teremtettek.

A szabadelpvűpártban augusztus havában senki sem tudta, hogy a polgári házasságnak melyik formáját fogják megvalósítani. Maga Beksics Gusztáv mondta szólnak novemberben, hogy nem tudja. Ne hirdessenek kétféle polgári házasságot, csak egyet. Ne tegyenek úgy, hogy hirdessék: ez az elv az anguraknak szól, a másik a népnek. A polgári házasság kérdésében a miniszterelnök nézetét nem ismeri senki! Azt kellett volna tennie a szabadelpvűpártnak, hogy közös munkára szólították volna fel e kérdésben az ellenzékét. De nem tették, hanem minden kérdésben a legmerevebb visszautasítást tanusították. Mért kívánja a kormány a katolikus főpapság támogatását. Mért támogassa a főpapság azt a kormányt, mely minden kinevezés alkalmakor gyöngének mutatta magát Rómával szemben. Azokat a kérdéseket, melyeket a kormány felvetett, nincs az a hatalom, mely megoldatlanul a napirendről levehesse. De e kérdéseket nem a tulajdon, hanem azok fogják megvalósítani, a kik a megvalósításra hivatva vannak.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Időjárás.

Légnymomás: reggel 7 órákor 761.0 mm., délután 2 órákor 761.6 mm. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° + 2.0, délután 2 órákor C° + 5.6. Szél iránya és ereje: reggel

7 órákor N. 6. délután 2 órákor N. 7. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter havas eső.

Vizjelzés.

1893. évi március hó 11-én reggel 8 órákor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás
			cm-timétr.
Branyicska	- 2°	szeles	+ 88
Arad	- 3°	szeles	+ 3
Makó	- 4°	szeles	+ 140

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. március 11.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 12. —

Változó felhőzet. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Hűvös, — Később derülés.

Az

„ARADI KOZLONY”

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . . . 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre . . . . . 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra . . . . . 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre . . . . . 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre . . . . . 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra . . . . . 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KOZLONY” kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság”) küldendő, ugyisint ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.”

A gyoroki csángók.

— Eredeti tudósítáa. —

Győrök, március 11.

A múlt hónap második felében egyik pesti lap az itteni csángótelep helyzetének megvilágosításával foglalkozva, adatok nélkül azt oly rossz színben tüntette fel, hogy a budapesti csángó-egyesület igazgató-tanácsa meggyenk alispánjától kért ez ügyben felvilágosítást, tény-e, hogy az ide telepített csángó-

összejövetelekre lenne alkotva. Ez egy biztos, védett menedékhely volt, hol daczára a télnak, a fáknek még maradt kis ékességük; tágas gyeptérség volt itt, mely alkalmas helyet szolgáltatott vívók számára; hasonlított elhagyott sétateretekhez, melybe bár fáklyákkal világitnák is ki, bátran mehetnek s a felfedezettétől nem kellene tartanunk.

Ide siettek galopban az ifjak, követve az öreg Benczével, ki a grótot születésétől ismerte, ki őt úgy szerette, mint tán atyja sem.

A köpenyeket letették, a kardokat kivették hüvelyükből, s aztán a derült éjben, a csillagok világítása mellett megkezdődött a harc.

A gróf mindig előnyben volt. Igen ügyesen fel tudta használni a francia vívás-mód ellenében az olaszok harcizmódját. A fordulatok s csapásokat csodálatos gyorsasággal végezte. Kolos csak a vívó-teremben használta a kardot, s bár elég ügyes vívó volt, de kevés gyakorlata lévén, mindjárt a küzdelem elején látta, hogy ő lesz a vesztes.

Költői kedélyén hirtelen gondolat villant keresztül.

— Uram — mondá, mialatt leereszté kardját, ha tul élném e találkozást, egész életemben lekötöztetné lehetnék. De minden azt látszik mondani, nem fogok többet bölcselkedni, sem verselni. Engedje meg, hadd kérjek öntől valamit.

— Beszéljen uram — mondá udvariasan

Egy költő párba.

Irtá: Louis Castel.

— Az „Aradi Közlöny”-nek fordította: —

[8] Urszics Darinka.

(Vége.)

Azt hitte, leghelyesebb lesz, ha kimerültséget hozván fel okul, visszavonul buadoirjába. De hogy az ajtót elérje, el kellett az ismeretlen mellett haladnia, és oly közel, hogy ruhája fodra érintené őt, s aztán Campoint asszony is, ki nem hagyná semmi szín alatt magára, észrevenné!

Majd hirtelen elhatározással felállt, mit sem szolt, s elhagyta a termet. De mögötte is jött valaki, valaki, ki remegett, egy szegény ártatlan szenvedélyes gyermek, ki azt hitte, hogy a beismert szerelmet, bárhonnán jöjjön, mindenkor tisztelni kell.

Kolos Flórához lépett s térdére hullva mondá:

— Szeretem kisasszony, szeretem és . . . Tovább nem beszélhetett. Egy súlyos kéz nehezedett vállaira, egy érczes hang csendült meg mollette, egy gyengéd kiáltás hallatszott s de Vauzelle Flóra árnyéka eltűnt.

— Ki innen! gazember! — kiáltott a fiatal gróf. Ki innen! áruló, vagy elfogatom az örökkel, kik az utcán várják!

Kolos a szitkozódó felé fordult, bibor szín önté el arcát.

— Itt nincs gazember, de la Vauzelle gróf, mondá Kolos halkán. Ön egy nemes em-

bert hívott ki, egy nemes ember fog önnel sikra szállni! Én la Tage de Mancel Kolos vagyok, s nemes, mint ön is! Kardot is tudom forgatni, bár kezem inkább megszokta a tollat! . . .

— Ah! csaló! . . . kiáltott kifakadva Fülöp. Ah! álnok! ki éjnek idején mintegy tolvaj belopódzott becsületes emberek házába! . . . Ön nemes — tévé hozzá, mialatt kímélve nézte, végig — mert így jobban tetszik, ön nemes s nem visel kardot?

A költő mosolygott.

— Ugyan minek? — mondá, mig szemei fürkészve néztek körül, mintha egy eltűnt látományt keresnének. Ugyan minek? . . . Ön — gróf — fivére azon nőnek, kit én imádok. Ne csikorgassa fogait, ne fogja oly idegesen kardjának markolatját! Igen, én szeretem testvérét, én tiszteltem őt s Isten a tanum, hogy az ő szerelmét nem bírva, nincs semmi elveszteni valóm. Elég őszinte voltam; jelenlétem és szavaim is eléggé bizonyítják. Csendesen, hogy távollétét észre ne vegyék — mert De la Vauzelle Flóra kisasszony nevét nem szabad megtudniok — menjünk. Vegyen magához két kardot, nyergeltesen két lovat, s menjünk tisztázni a dolgot. Bizonyára van önnek egy bizalmas régi szolgálója . . . Dologra uram s aztán Isten határozzon felettünk!

Ez időben Ernenvillehez közel kis erdőség terült el, mely ugy látszott, mintha ilyen

családok a telepet elhagyni készülnek, valamint hogy a halálzási arány tényleg oly nagy-e, mint azt a lap közölte. Ez indított arra, hogy alább adatokkal szolgáljak és előre kijelentsem, hogy a munkát szerető csángó nálunk éppen oly jól élhet meg, mint bárhol, és a tiszta nép éghajlati viszonyaink alatt éppen olyan egészséges marad, mint a milyeneknek bejött.

Hogy ma egyetlen telepese nem kívánkozik Gyorokról sem az Alduna mentére, sem valamely telepítésre, sem pedig Bukovinába, leginkább igazolja azon körülmény, mikép a 3-4 év előtt telepét odahagyott, részben Bukovinába, részben más csángó-telepítésre költözött 8-10 család alig egy év leforgása alatt örömmel jött volna vissza tűzhelyére, látván, hogy a megélhetés másutt még nehezebb. Természetes, hogy a visszajöttek közül csak néhányan nyerheték el ismét saját telepjeiket, mert a kincstár azokat időközben — miután elhagyva maradtak, — részint újabban bevándorolt, részint pedig az eredetileg települtektől származott újabb generációnak engedte át.

Elképzelhető, hogy az így tűzhely nélkül maradt telepesek mindenféle panaszszal állanak elő. Ezek különben is a telepések salakját, munkát kerülő, dologtalan részét képezik.

Hiszen van reá példa, hogy a telepítés alkalmával 8 évvel ezelőtt még valóban nehéz sorssal küzdő csángó szorgalma, munkássága és józan életével annyira vitte, hogy a nálánál akkor még sokkal jobb módban lévő telepéseket ma már jóval túlhaladja.

A hegyalja elpusztultával Gyorokról, a virágzó nagyközségből, szegény, nyomorral küzdő község lett, de ha ezen körülmény valakit sujtott, úgy legjobban a gyoroki lakosokat, nem pedig a telepéseket, mert az előbbieknél fő kereseti forrásuk szőlőművelés volt a szántóföldekkel nem bírva, ma tönkre jutottak. Mig tehát a benlakók állapota igen, — addig a telepéseknek nem csak ma is megvan a kincstártól kapott földjük, hanem a két utóbbi évben jó termést kapva, ha dolgoztak e mellett, valamit kerestek is. Mert munka van e vidéken elég. Maga a ménesi m. kir. vinczellér-iskola két hónapon át

800 munkást foglalkoztatott 70-80 kr átlagos napibér mellett, azonkívül az állandó munkások száma is nagy.

Az első években, midőn még a szőlők virultak, a telepések igen nehéz teleket állottak ki, mert nem volt téli munka, nem volt folytonos keresetforrás, s a község az 1887. év szigorú telén saját tulajdonából két waggon tűzifát osztatott ki a szegényebb telepések között. Az idején hasonló szigorú telén azonban, miután a szőlők újjáalakítása, rigolirozása által ismét akadt munka elég, erre sem volt szükség, mert télen át a szőlőföldek forgatása nem hogy bő munkát ne adna, de kénytelenek a szőlőbirtokosok más vidékről is hozatni munkásokat. Igaz, hogy ma sem gazdagok a telepítvényesek, de tény az is, hogy mint teljesen vagyontalanok jöttek be.

A közegészség javítása érdekében is tették intézkedések. Így a vármegye rendelete folytán a községnek több mint 800 frtot tevő szegényalapja, de az 1891. évben a köz-költségi pénztárból kiutalványozott 80 frt a telepések gyógykezelésére fordított, miután vidékünkön a múlt évben a rosszuló toroklob járványként lépett fel. Jelenleg is az orvosi rendelvények a község jóállása mellett adatnak ki.

A telep mellett összegyűlő vizek levezetésére folyamatban vannak a tárgyalások egy vasuti áteresztés iránt.

Hogy a csángóknak orvosuk nincs, hát bizony ez a benlakóknak sincs, miután a kör-orvosválasztás a felfolyamodás által el lett odázva. Remélhető azonban, hogy ebben is sürgősen intézkedni fognak. Mindazonáltal van helyettes, a szomszédközségi orvos, ki hetenkint nem csak kétszer már előre meghatározott napon, hanem azonkívül is megfordul a községben, sürgős esetben pedig azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy községünkben jelenleg magán orvos is állandóan van tartózkodáson.

Teljesen való az, hogy az elmúlt évben 38 csángó halt el, de nem tesz említést a közlemény arról, hogy ezek közül 10 koraszülött kised, járványos bajban 14 gyermek, különböző betegségekben 8, és felnőtt, illetőleg telepített összesen halt meg 6. Igaz, hogy ezek is elég szomorú adatok, de a baj nem

vezethető vissza a rossz megélhetési viszonyok- és vagyontalanságra, hanem igenis a tisztátalanságra s a rossz hajlamra a szeszitalok élvezete iránt, melyet magukkal hoztak.

Ezen hibáikat kellene a csángóknak orvosolni és pedig iskola felállításával, hogy egy jóra való, lelkiismeretes és őket nemesre, hasznosra tanító és buzdító mester jöjjön közéjük, ki már gyermek korukban beléjük oltaná azon igaz mondásokat, hogy „a munka nemesíti” és „munka után édes a nyugalom,” a mely fogalmakat a csángók közül még édeskevesen ismernek.

Gyorki.

H I R E K.

Márczius 12. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Laet. — Protestáns naptár: Laet. — Görög-keleti naptár (február 28.): Prokóp. — A nap két 6 óra 21 perczkor, nyugszik 6 órakor.

Márczius 13. Hétfő. Róm. kath. naptár: Rozina. — Protestáns naptár: Rozina. — Görög-keleti naptár (márczius 1.): Eud. — A nap két 6 óra 18 perczkor, nyugszik 6 óra 1 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3-4-ig és pénteken 11-12-ig. Holyiség: polgári iskola, földérint.

Márczius 12. Az aradi polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Márczius 12. Slavianski Nandina és énekkarának hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Márczius 15. Hazaifias ünnepély a városházán délelőtt 1/2, 10 órakor.

Márczius 15. Az aradi szabadságharcsi ereklyemuseum megnyitása délelőtt 11 órakor.

Márczius 18. Katonai lövésár Aradon.

Márczius 19. Thomson Caesar hegedűművész és Kallig Róza énekesnő hangversenye (Fehér Kereszt.)

— Az „Aradi Nyomdatársaság” feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főut 6. szám, Ottrubay-ház).

— A hivatalos lapból. A király Gotti Agoston szegedi ítélőtáblai tanácselnököt a kuriához rendes bírónak, számszelelti bírákká pedig: Vaszi Lievicz Vazul és Nagy Sándor budapesti ítélőtáblai bírákat nevezte ki.

— A szabadságharcsi orsz. ereklyemuseum megnyitása. Lélekemelő, hazafias ünnepélynek lesznek tanúi e hó 15-én Aradvárosának minden magasztosért lelkesedni tudó polgárai. Az aradi szabadságharcsi ereklyemuseum megnyitása a vértanúk városának történetében mindenestire oly pontot képez, melyre büszkén fognak visszatekinthetni az utókor gyermekei. E helyen, hol a szabadságért annyi mártynak vére folyt el, alapított egy muzeum, mely az önvédelmi harcz örök emlékü, de egyszersmind névtelen hőseinek becses ereklyéit van hivatva megőrizni a késő századoknak. A muzeum immáron tiz hatalmas termet foglal magában telve a legbecsebb tárgyakkal, így nemcsak minden vidéki város hasonló muzeuma fölötte áll, de a fővárossal is versenyez. Ennek a megnyitását buzgó szívvel óhajtja minden polgára városunknak. Az ünnepélyen képviselve lesz a társadalomnak minden rétege, a magyar hazának minden vidéke. Igaz, hogy a muzeum fővédnöke, Léva y Henrik főrendiházi tag, meg nem jelenhetik, de bizonynyal kárpótolni fogja őt ama fogadtatás, mit a város közönsége áprilisi lejövetele alkalmából tiszteletére rendez, s ama tudat, hogy az ige, mit a kezdeményezők csak sejteni merészeltek, küzdelmes hosszú munka után bár, de testté lett.

Az aradi g. kel. zsinat április 16-án veszi kezdetét Metianu János püspök elnöklété alatt. E zsinat elé terjeszti a nagyváradi g. k. synodus is ismert tiltakozását a liberalis egyházpolitika ellen.

— Márczius tizenötödike. A „kegyelet-bizottság” hazafias tisztelettel kéri Arad polgárságát, sziveskedne márczius 14-iki t a k a r ó d ó alkalmával (este 7 órakor) ablakait kivilágítani, 15-én pedig házaikat fellobogózni.

a gróf — mindent szivesen megteszek, ha ez elönt lekötelném.

— Köpenyem zsebében találni fog egynehány rossz költeményt, melyekben szívem szólalt meg. Adja oda azokat halálom után annak, kinek szólnak. Mondja meg neki, hogy azokat egy örült írta, kit ön komolyan meglecsekkéztetett, de oly nagyon komolyan, hogy róla soha többet nem fog hallani. S ha jószágát egy másikkal tetőzni a barná, keresse fel X. utcai lakásomat s ott minden könyvet és irást a tűzbe dobna. Ezzel lelke nek oly szolgálót tenne, minőt még senki sem egy haladoklónak.

— Igérem — mondá a gróf komolyan. — Rajta!

S a haroz újra kezdődött.

Kék selyem ágyában, fátyol csipkék között Flóra csendesesen pihent. „Az ünnepély igen szépen sikerült s mi sem zavarta meg kellemességét” — mondák a távozó vendégek. Mikor Flóra fáradtsággal mentegette magát s elhagyta a termet, meglátszott a hiánya, a vendégek idegeseknek mutatták magukat, de hisz akkor az úgy illett!

A marquis le s fel járkált szobájában. Mióta a kertben elvált fiától, nem látta, s mert tudta, hogy Benczével távozott, hát nyugtalanul várta visszatérését.

— — — Ott a réten a kardok összecsaptak, s villogó fényt árasztottak a sötét éjbe. Majd hirtelen egy elfojtott sikoly lett hallható s egy a küzdők közül a pázsitra hullott.

Bencze odafutott.

Benő a sebesültet magával a lóra vette,

mig egy másik szolga sietve lovagolt el Párisba. — Szegény ábrándos ifju, sajnos, nem fogsz már többet lantot ragadni! Nincs már szükséged Fontenelle biztató szavára ott a más világban, hova lelked költözött, most csodálhatod vagy átkozhatod Voltairét!

Köpenyében megtalálták költeményeit. Egy szerelmes ifju egész lelkülete, egész szive megnyilatkozott azokban!

Mikor Flóra reggel fivérével az idegen felől kérdezősködött, azt mondták neki: „örült volt.”

Elofvasta verseit s egy könyv, egy igen kicsiny jelent meg szemében, de gyorsan felszárította, mert arra gondolt, hogy egy előkelő leány csak nem könyezhet idegenért? S midőn de Cahuzac Illés gróf kezét megkérte, ő boldogan bizta magát reá, mert hisz szive már régen az övé volt.

A marquis s fia együtt vannak közös dolgozószobájukban.

— De furcsa maga Fülöp, megvivni egy Mancellal?

— De hisz ők régi nemesek, egy Mancel VII. Lajest a kereszteshadakra kísérte . . .

— Az nincs bebizonyítva, fiaim — nem bizony! Kurta nemes — tette hozzá — megvetően. Nézzük csak. Verseik? . . . Legalább a mi izlésünk szerint vannak-e írva? S elolvassván őket: He! He! mondá könnyedén. Houdard de la Motte ügyesebben irt . . . Jön? És eltávozott.

Ez volt a gyászima de Mancel Kolos felett, ki életével fizette meg vakmerőségét, hogy szeretni merte de la Vauzelle Flórákat.

A fáklyásmenet a következő utcákon keresztül fog elhaladni: Indulás este fél 8 órakor a tűzorségi laktanyától a Deák Ferencz-, Templom-, Kölcsey-, Batthyányi-, Széchényi-utcákon át a Főúton a sétatér végéig, azt megkerülve a városháza elé; itt megállás, majd az Andrássy-téren haladva a Szabadság-tér megkerülése, a vértanuk szobra előtt megállás. A vértanuk szobrától az Asztalos Sándor-, Szent-Pál-utczából a Bocskay-térre, onnan a Tökölyi-, Rákóczy-, Forray-utcákon át a Tökölyi-téren keresztül a tűzorségi laktanyához.

— Gyászünnepe. Bold. Hirschmann József, az izr. hitközség egy negyed századon át volt érdemduz elnökének a vasárnap d. u. 5 és fél órakor, mint elhalálozásának évfordulója napján, a zsinagógában gyászünnepe fog tartatni.

— Pénzüntézetli közgyűlés. Az aradi pogárikarék pénztár, városunk e szép jövőjű kiterjedt forgalomnak örvendő pénzüntézetli ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendező közgyűlését Templom-utczai saját helyiségében, melyre a részvényesek figyelmét e helyen is felhívjuk.

— Koronák Aradon. Az április 1-én forgalomba bocsájtandó friss veretű egy koronások fecskéit tegnap pengették boldog tulajdonosaik, természetesen nagy érdeklődést keltve a legújabb pénz iránt. Bölcs dolog, hogy az ezüst negyedforintosokat bevonják a forgalomból, mert az egy koronások feltűnő módon hasonlítanak a 25 kr. tallérkákhoz, s így az alacsonyabb értelmi szinten álló népek nagy bajokat okoznának a formára majdnem hasonló, de értékre lényegesen különböző pénzekkel.

— Önképzőköri ünnepély. Az aradvárosi kereskedelmi akadémia önképzőköre márczius hó 15-én hazafias ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő. 1. »Hymnus«, előadja az önképzőkör zenekara. — 2. »Emlékbeszéd« tartja Varga Imre tanár, az önképzőkör vedőnöke. — 3. »Tavas elmúlt«, czimbaldon és fuvolán előadják Komlóssy Sándor és Schönauer Károly III. oszt. tanulók. — 4. »Nemzeti dal« Petőfitől, sz. valja Veres Győző III. oszt. tanuló. 5. »Hunyadi induló«, előadja az önképzőkör zenekara. Az ünnepély a városházi ünnepélyre való tekintettel, reggel 8 órakor kezdődik s nyilvános jellegű lesz.

— Fősorozás Eleken. Az eleki járásban tegnapelőtt fejezte be a bizottság a sorozást, melynek eredménye a következő. Felhivatott 436 hadköteles. Ezek közül besoroztatott a hadsereghez 93, a honvédséghez 11, összesen 104 ujoncz és 19 póttartalékos. Visszahelyeztetett 195, fegyverképtelennek találtatott 78, töröltetett 9, felülvizsgálatra küldetett 2, kórházba szállítottatott 3, távol maradt 26 és teljesen ismeretlen 112 hadköteles. Elnöki minőségben a közös hadsereg részéről Vesicz őrnagy, a honvédség részéről Vadász százados és a közigazgatás hatóság részéről Dálnoky Nagy Lajos dr. megyei főjegyző működtek.

— A féltékeny férj bosszúja. A féltékenység, ez a zöldszemű szörnyeteg, s a bosszu nem egy embert tértített már le az igaz utról. Most újabbán jószási levelezőnk írja a következő esetet: Maris Mitru jószási lakos a napokban estefelől lesbe állott, s a nyugodtan hazatartó Tódor Juont fejsszével hátulról fejbevágta, s a tett elkövetése után megugrott. az erős ütés következtében elborította a vér, s önkivületi állapotba esett. Nagy nehezen magához tértették az utcán járó jószivű emberek, kik csak másnap akadtak rája. A tettes hollétének felderítésére megtették a szükséges intézkedéseket, de sehol sem tudtak ráakadni. Hosszas keresés után aztán a lakásán találták fel. Vonakodás nélkül követte a csendőroket, s tettét beismerte. Mentségül azt hozta fel, hogy neje már régebben tiltott szerelmi viszonyt folytatott Tódorral, s egyszer már végét akarta ennek is vetni. Most hazatérőben pedig azért vágta fejbe, mert azt

hitte, hogy Tódor őt akarta megölni. Atadták az illetékes hatóságnak.

— Eladó városi telek. Aradváros tanácsa megbizta a gazdasági székét, hogy a város Gizella-utczai üres telkének eladása tárgyában árverést tartson. Az árverést legközelebb megtartják.

— Mariska-mazur czimen egy új zenemű jelent meg. Szerzője Vagács Antal, kinek ez már harmadik munkája. A mazurka bemutatója a csanádi bálon volt, s mondhatjuk, nagyban kielégítette a várakozásokat. A mű ára 50 kr. Kapható Krispin Józsefnél és a szerző lakásán: Csiky (Kovács) utca 7. szám alatt.

— Aradmegye közigazgatási bizottságának márczius havi üléséről szóló tudósításunkhoz pótlólag megjegyezzük, hogy Pálffy József kir. főmérnök az államépítészeti hivatal részéről csak az engedélyezett kavics mennyiséget jelentette be minden megjegyzés nélkül és nem százalékokban, a mint azt a lapok közölték.

— Birtokvásárlás. Pásztor Ignác, az aradi Reisner és Pollák cég tulajdonosa, mint értesülünk, megvásárolta a petrovaszelloi nemesi uradalmat Temes megyében háromszáz-ezer forintért. A birtok ezelőtt Ormos temes megyei főispáné volt.

— Az elvált férj bosszúja. Nagy története van a dolognak. Az eleje mindennapi történet, de a vége nagyon fura. Lup Axenczie aradi legény szerelemre gyulladt, megházasodott és nem volt boldog a házassága, bár a menyecske révén felvitte az Isten a dolgát egészen addig, hogy soha sem kellett gyalog járnia, lévén az ő foglalkozása — komfortéblis. Összeeszeszték, elváltak s Lup Axenczie a bakról egyenesen a hordárságig bukott le. Nem tudta magát beleélni a gyalogságba s rettenetes bosszút forralt volt felesége ellen. Tegnap egy fontos szerelmes levél kézbesítésért nagy pénzt kapott egy aranyos kisasszonytól, s felfogadta a volt felesége kocsisát. Elvezetett helyezkedett el hajdani kocsiójában s hajtattott egy Adám-utczai kocsmába, a hol a kocsisal együtt berugott. Mikor már alaposan be voltak csudálkozva, elhagyták a kocsmát, felültek a kocsira. Lup ravette a kocsisat, hogy a milyen eszeveszetten csak lehet hajszolni egy komfortablis telivért, úgy hajtásor. A kocszi örült gyorsasággal repült a Tököly tere s akadt meg egy házban. A rud eltört, egy rendőrt akart csinálni. Lup sajátkezűleg tépte le róla a köpenyeget. Nagy nehezen a torony alá szállították, a hol kiszült, hogy a bosszus férj csak azt akarta, hogy volt feleségét, mint az összetört konflis tulajdonosát, sebes hajtásért megbüntesse a kapitány. A bosszuálló férjet atki érték a vizsgálóbíró-sághoz.

— Omladó ház. A szabadságtéri Náda-dy-féle házban az építészeti bizottság szemlét tartott s azt találta, hogy a tetőszék és fődélszerkezet gerendái elkorhadtak s a tető nemsokára bedől. A tanács tegnap elrendelte, hogy az épület aggályos helyiségeit sürgősen támaszák alá.

— Vidéki zsurnalisztika. Verner (Vetési) László volt aradi tanító s lapunk egykori, eleventollu, szorgalmas munkatársa, ki jelenleg a »Nagyvárad«-nál dolgozik, közelebb megváltik a laptól s Békésmegyébe megy, hova egy heti lap szerkesztésére meghívást kapott.

— Különös veletlen. Frispán Tódor ellopta Popovics Jánosné pulykáját. Ez tény, már pedig tények felett vitatkozni nem lehet. De Popovics Jánosné nem azért asszony, hogy bele nyugodjék a megváltozhatlanba. Elveszett kedvencei keresésére indult, s elérkezett hosszú menés-mendegélés után — nem az óperenciás tengerhez, de legalább is Berzovára, mely hancs is ezer mérföldre Jeruzsálemtől, mint Makó, mindenesetre csinos kis mezőváros. Először is egy vendéglőbe lépett:

— Pinczér!
— Pinczér! krmessan nagys assznm!
— Étlapot.
— Rtm krmisson!
Megnézi. Látja, hogy pulykapecsenye is van.
— Hozzon egy porció pulykapecsenyét.
— Egy porció pulyka pecsenyét. Igns krmisson!
Elhozzák. Eszi, nézi. Majd kérdi:
— Kitél vették ezt?
— Hogy mitzatott krdni?
— Kitél vették?

— Egy ismeretlen urtól.

Ez elég volt neki. Ott hagyta a pinczért, a vendéglőt és ment keresni az ismeretlen urat. Talán még most is keresi.

— Etitolonczolt koldusok. Az aradi rendőrség tegnap koldushajszát rendezett s annak eredményeként 12 koldust tolonczolt el.

— Kedélyes tolvaj. Hogy vannak a világon passzionátus újságírók, színészek etc., azt tudja mindenki, de hogy valaki passzionátus tolvaj legyen — az vajmi ritkán történik meg. Ruber Ede m.-pécskai lakos háza egy ilyen kedélyes tolvaj ügyesen rendezett rajzójának volt színhelye. Az ablak zárva volt. A falura ráfeküdt az éj; még a holdvilág is elbujt, amint egy tisztességes holdvilághoz illik, ha kalandnál szerepel. A félmályból egy ablak kuszik elő, mely óvattal nyomja be az alakot egy kezében levő lekváros papírral. Aztán bemászik. Kutat a sötétben, majd egy csomaggal tér vissza, s elevez az éji homályban. A gazda csak másnap vette észre a garázdálkodást, s konstatálta, hogy a tolvaj a sötétben egy bibliát is elkezdett. S mikor visszagondolt tegnap ajtatoskodására, úgy rémlett neki, hogy épen azona lapon hagyta el az olvasását, melyen ez áll írva: — »Nélopj!« — Mégis loptak. Ez aztán kedélyes kis tolvaj!

— Világlátott csavargó. Sokan világot látnak, s nem tudják hasznát venni tapasztalataiknak. Csizsér Mihály b.-csabai illetőségű egyén roppant elzüllött állapotban csavargott szerte az országban. Most utóbb a radnai hegyek visszhangozták jókedvű kurjantásait. Mert ha egyebe nem is maradt, de jókedvvel bőven rendelkezett. A csendőrségnek feltűnt az ipsze, s elfogta. Mikor kikérdezték, azt vallotta, hogy állítólag már Amerikában is volt — matróz. Lehet, hogy ezt csak borközi állapotában anzágotta. Rész vevő emberek szánakozva kérdék tőle:

— Hogy jutott ennyire, atyafi?

Vállat von.

— Mi tette ennyire tönkre?!

— Az ital és a — nő, válaszolja egykedvűen. Aztán ordit, vagy füttyül, mintha misem történt volna.

— Felszámoló »közkereseti« társaság. Pernyová Flóra, Ilik Péter és Todoruc György csavargók »közkereseti« társasággá alakulva, az aradi hetipiaczon megkezdtek működésüket, melynek sikerét egész csomó tenyerükhöz tapadt cipő, ruha és kalap képezte. A jeles kompánia épen fel akart számolni egy fűti korcsmában, mikor egy szemfüles rendőrsét-ugrasztotta. Háromfelé szaladtak s így egy rendőrsét csak egyet csiphett el közülük, de tegnap már a társak is megkerültek. Egyelőre a rendőrségnél álmodoznak az elveszett szabadságról.

— Tánccpróba. Az aradvárosi elemi és polgári leányiskolák növendékeivel ma tartotta meg özv. Somogyi Józsefné asszony nyilvános táncpróbáját. A próbának ez uttal is szigoruan megőrizték a nyilvános iskolai vizsgálatok jellegét. A próbán — mely a polgári fiúiskola disztermében d. u. 3—8 óra közt folyt le — a két intézet igazgatósága és tantestülete, valamint az iskolafelügyelő, iskolaszéki tagok és látogatók mindvégig jelen voltak. Rajtok kívül azonban a szülők és érdeklődők oly számos és díszes köre jelent meg, hogy az óriási terem, mellékhelyiségével együtt szűknek bizonyult. A tánczok, két csoportban, haladó- és kezdőkkel lettek bemutatva rendkívüli érdeklődése-és gyönyörűségére a szemlélő közönségnek, mely az egyes tánczdarabok után hangos tapsolással nyilvánította tetszését. — Ugyanis az együttesen járt kőrtánczokon, csárdás- és négyeseken kívül egyes nemzeti tánczok is lettek egy-két vagy több párral bemutatva, s éppen e tánczok precíz lejtésével tettek a kis növendékek tanubizonyoságot arról, mily buzgalom-és szakértelemmel lettek oktatta, és hogy a tánczoktatás, melyet nyertek, valójában megfelelt céljának, mely főképen a helyes és tetszetős testtartás és mozdulatok elsajátítására kell hogy irányuljon az iskolákban. Névsort természetesen nem adunk, meg fogják ezt nekünk bocsájtani a kis babák, bárhaők már a »mama« és »papa« szavakon kívül »narancsot« és »habfánkot« is tudnak kérni, sőt

ott, a hol kell, okosan és értelmesen beszélni. A bemutatott tánczok közül kiemeljük a fátolyoltánczot, melyet külön mutattak be a haladók és kezdők, nagy tetszésére a néző közönségnek; nagyon kedves volt a „kachukát“ lejő kis baba, ki az ő kastagnettjeivel és graciózus mozdulataival a közönséget hangos tetszés nyilatkozatokra bírta. A steyer kettős és a szintén kettősben bemutatott vegyes tánczok ép úgy sikerültek, mint a „krakovianka“ és „magyar“. Az exotikus tánczok közül megemlítendő még a „mennette“, „kormagyar“, „szalonmazur“ és „les Lanciers“ című tánczok, melyek mindannyian tanúságot tettek arról, hogy özv. Somogyi Józsefné feladatának magaslatán áll.

— **Tánczpróba.** Kornell A. régi aradi tánczmester ma este tartja a kereskedő kolonai tánczpróbáját az iparosház nagytermében. A mulatság igen sikerültnek ígérkezik.

— **Elverték.** Czvilaga Mátyás gurahonczilakost — mint levelezőnk írja — a napokban Mócz Juon odaváló polgártársa egy bottal úgy elverte, hogy felgyógyulása pár hét alatt is alig volt lehetséges. Az elpáholt egyén — mint általában beszélük — tisztán bosszu áldozata. Az esetről a jelentést illetékes helyen megtették, s a kötekedő, verekedő Mócz mindenestre megkapja méltó büntetését.

— **Elzüllött leány.** Szófián Róza csermői illetőségű hajadon sem gondolta valaha, hogy odajut, a hol most van. Elzüllött két évvel férjhez ment egy részeges emberhez, úgy — modern „polgári házassággal“, s együtt is élt a gazdájával egy darab ideig. Később elkergette az ura, mint olyant, akire már szüksége nincsen. A szerencsétlen leány a mostohájához ment, ott akarván menedéket keresni a sors csapásai ellen, de itt is ajtót mutattak neki. Mit tehetett? — Neki indult a nagy világnak, s ment, amerre a szemé látott. Most aztán a borosjenői szolgabírósg vette partfogásába.

— **A szegény tanulók éttermében** ezen hét tartama alatt a felügyeletet Andrányi Károlyné, Boros Beniné és Varjassy Arpádné urnők lesznek szivesek teljesíteni.

— **Gá-gá-gá!** Ismert felkiáltás. Azok a kedves, hosszunyaku fehér szárnyasok adnak ezzel magukról életjelt, melyek egykor (nem 1848-ban) megmentették a Kapitolumot. S most saját magok is áldozatul estek. Ecce exemplar. Imbrányi János ó-pécskai lakosnak valami bájos ismeretlen feltörte az istállóját, s az ott tanyázó libasereget elemelte. Hiába gáogotak ellene létjogosult szárnyas polgártársaink — nem volt eredménye Verschunden, verloren! De hová? — Bizonyosan valami bográcsba. Szegény kis falusi libák.

— **Mikor a bíró ur mulat** című, tegnap közölt hírnkre vonatkozólag megjegyzzük, hogy azt nem Gál Vilmos battonyai lapszerkesztő írta s hogy ő a hír megjelenéséről egyáltalán mit sem tudott.

— **Az egyesült vasutak műhelyszemélyzete** jótékony asztaltársaságának folyó év márczius 4-én lefolyt tánczvizgalmán a következő, szives felülfizetések eszközöltettek: Az egyesült vasutak tek. igazgatóságától 100 frt., Puskás István és neje 12 frt., mélt. gróf Zselénsky Róbert 10 frt., Boros Beni, Medveczky Ede, Bohus István, Lovag Schoeller Fülöp (Bécs), vágongyári dalárda, Pohl Károly, N. N. 5—5 frt., Zinner Béla, Balog István, Zsigmond Pál, Dürr Testvérek, Stráid Ferencz, Prokupez Venczel 3—3 frt., Vass Gusztáv, az aradi dalgylet, Bánhidy László, Vásárhelyi László, Baky Ferencz, Pálty Pál, Kovács J., Simonfy Aladár, Keppich Zsigmond, Hoffmann Antal, Andrányi Károly, Bartha István, Popovics József, Grossmann N., Szilvási N., Blaskovics N., Róbert Miksa, Tüzz N., Kiss Ferencz, Schreiner Antal, Szabó Lajos, Komáromy Antal 2—2 frt., Bakonyi Károly, Varga József, Sándor Ede, Koronkay K., Scheffel József, Horváth János, Kovács István, Szöllösy István, Olasz Vilmos (Borossebes), Kovács Károly, Hady István, Uralkodó Ferencz, Kresz Ferencz, Jászay Mihály, Agvölgyi A., Fink A., Eker Gyula, Albusztin N., Bogár József, Scheffer János, Fehér J., Kubát E. 1—1 frt., Marosy Géza, Kristoff J., D. Szabó J. 50—50 kr., Nagy József 20 kr. Fogadják a nemes szívű felülfizetők, valamint a vizgalmon megjelent, nagy közönség a rendezőség hálás köszönetét.

— **Országos vásárok a vidéken.** A módosi országos vásár 19-én; a károlyfalvai országos vásár 19., 20. és 21-én; a németbogsáni országos vásár 17., 18. és 19-én és a mehádiai országos vásár márczius hó 24., 25. és 26-án fog megtartatni.

— **Pályázatok.** A n.-szebeni m. kir. pénzügyigazgatóságnál hivatalzolgai segédi állás 2 h. a. — A devcesteri kir. járásbírósgnál segédtelekkönyvvezetői állás 2 h. a.

— **Apró hírek.** Szatmáron márczius 8-án nyári zivatar volt menyörgéssel és villámlással. — Nagyldán Szakács András huszonegy éves legény verekedés közben egyik társát életveszélyesen megsebesítette.

— **A Pesti Napló,** amióta formája megváltozott s tartalmának élénkítésére a modern zsurnalisztika minden eszközével dolgozik, a közönség körében egyre jobban hódít. A Pesti Napló hivatva érzi magát arra, hogy a magyar zsurnalisztika nivóját emelje, hogy magas tónusban, eleven szellemmel a műveit közönséget a nap krónikájáról tájékoztassa. Egyforma lelkiismeretességgel dolgozza föl a fővárosnak és a vidéknek híreit, egyforma kritikával bírálja meg a társadalomnak, a politikanak, az irodalomnak és a művészetnek minden jelenségét. Célja: az igazi liberalizmus diadalát elősegíteni Magyarországon. A közönség hamar megértette irányát s külső formájával együtt megszerette hangját. Rövid idő alatt a Pesti Napló a legkedveltebb napilap lett s gyors elterjedése legbiztosabb jele annak, hogy hivatásának magasiatára áll. A Pesti Napló naponta kétszer jelenik meg: este és reggel. A reggeli lap röviden összefoglalva elmondja az esti lapban közölt eseményeket is, úgy, hogy a közönség, mely az esti lapot nem járhatja, megkapja teljesen híven mindazt a nevezetesebb eseményt, melyet az esti lap közölt. A Pesti Napló a z új évnegyedtől kezdve az esti lapra külön előfizetést nyit, úgy hogy a reggeli szám teljesen függetlenné válik az estilaptól és ára is ugyanaz, mint a többi vele konkurráló napilapoké. Husvétra a Pesti Napló egy rendkívül érdekes könyvet fog előfizetőinek ajándékozni; e könyvről egyelőre annyit, hogy egy kiállításra, mint tartalma a legkellemebb meglepetés lesz a magyar olvasóközönség számára. Felhívjuk olvasóinkat a Pesti Naplónak lapunk mai számában közzé tett hirdetésére.

Hymen.

Karpf Béla radnai nagyvendéglős eljegyezte özv. Schwartz Lipótné kedves leányát, Mariskát.

Gyászrovat.

— **Czifra Vilma,** egy kedves fiatal leány elhunytáról mély részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Czifra János és neje szül. Gáspár Amália, gyermekeik Ilona és Emma, nemkülönbön anyjuk és testvéreik, valamint minden résztvevő rokon és jóbarát nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejthetetlen kedvesleányuk, illetőleg testvér, unoka és unokahuguk Vilmanak, 1893. márczius 10-én délután 5 órakor, rövid szenvedés után, élete 15-ik tavaszán történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 12-én, délután 3 órakor fognak Sofronyón a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. — Az engesztelő gyászmise áldozat pedig márcz. 14-én d. e. 10 órakor a t. Minorita-atyák szentegyházában fog az egek Urának bemutatatni. Aldás poraira! Sofronya, 1893. márczius 11.

Redl János elhunytáról vettük a következő gyászjelentést: Redl László és Mór mint fiai, Redl Simon mint testvér úgy maguk, mint az összes rokonok nevében is fájdalomtól szívtel tudatják Redl János magazonak, életének 79-ik évében rövid szenvedés után f. évi márcz. hó 11-én reggeli 7 órakor történt elhunytát. A megboldogult holt tetemei a halottas házból (Szt.-Pál-utca 3. sz.) f. hó 12-én, vasárnap d. u. 3 órakor fognak az izrahtá sírkertben lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Béke hamvaira! Aldás emlékére! Aradon, 1893. márczius 11-én.

Hangversenyek.

A második monstre-hangverseny.

Határozott művészi eseményszámba megy a filharmónikusok tegnapi második monstre hangversenye, mely a „Fehér Kereszt“ nagytermébe vonzotta Arad elite s zeneileg is műveit társadalmát.

A választékosan összeállított műsorozat legkiemelkedőbb száma az utolsó piece, Mendelssohn-Bartholdy „Az első Walpurgis-éj“ című remek zeneműve volt, melynek összévágó előadása föltétlen elismerést érdemel.

A ballada magánszólamait Kövér Márta (egy nő), Institoris Kálmán (egy druid) Bujá Sándor (második druid) és Heller Mór (egy ifju) énekeltek általános tetszés mellett. A mi a karkisérteket illeti, arra nézve elég megjegyoznünk, hogy az aradi filharmónikusoknak van legbájosabb és legszebb hangnői kara, melynek névsorát a következőkben adjuk: Segall Gabriella, Kövér Gáborné, Kövér Mártha és Erzsike, Antalffy Boriska, Vass Ida, Péterffy S., Kosztolányi I., Wachsmann A., Asszael Emma, Tones Aranka, Robitssek Margit, Hinner Sarolta, Hegevald Irén, Neudembach Czeccilia és Deutsch Elza. A zenekarjátéka úgy egészen, mint részleteiben határozott színvonalon állott.

Wagner „Mesterdalnokok“ dalművének nyitánya képezte a műsorozat első számát, melyet a zenekar kitünő összjátékkal adott elő.

Kertay Ede egy csinos magándalát énekelte ezután precíz zenekísérettel mellett nagy hatással Segall Gabrielle porosz kir. udvari énekesnő.

Nagy tetszéssel kísérve adta elő azután a gyalogezredünk zenekarával teljes zenekar Erkel „Hunyady László“ dalművének hatytudalát.

A nagyközönség soraiban ott láttuk Fábrián László főispánt, Csikós Alajos vezérőrnagyot, Koller László alezredest, Vásárhelyi Bélát, Institoris Kálmánt, Dálnoky Nagy Lajost, Bánhidy Albert brt, Hász Sándort, Sallai Béla drt stb.

A hölgyközönség névsorát tudósítónk a következőkben közli.

Asszonyok: Fábrián Lászlóné, Csikós Alajosné, Koller Lászlóné, Bánhidy Albert br.-né, Sallai Bélané, Kövér Gáborné, Hauser Károlyné, Jakabffy Zoltánné, Müller Károlyné, Bacsiláné, Antalffy Endréné, Vass Mátyásné, Tones Ferenczné, Hegevaldné, Robitskéné, Kosztolányi Imréné, Péterffy Antalné, Hirschmann Vilmosné, Deutsch Gyuláné, Barna Izsóné, Hinuerné stb.

Leányok az énekkaron kívül: Vásárhelyi nővérek, Purgly Ilonka, Baross Boriska, Hász nővérek, Jantsovics Margit, Csik Irén, Hegevald Róza, Bacsilla nővérek, Kreitsi Miczi, Kertai Irma stb.

Hangverseny után élénk animióval folyó táncz volt.

— **A szép Nádia hangversenye.** A szép Szlavianszky Nádia hangversenyét ma este tartja meg a „Fehér Kereszt“ disztermében előreláthatólag fényes sikerrel, mert ez a társulat épen olyan kitünő, mint az atyjáé, melyet ő otthagytott. Programja ugyanazokból a szlav dalokból áll, melyek három év előtt annyira tetszettek mindenütt, a hol az öreg Slavianszky társulata megfordult. A társulat 29 tagból áll; holgy csak egyetlen egy van a társulatnál: a szép Nádia, továbbá 13 férfi és 12 fiu. A hangverseny programja a következő:

I. s z a k a s z: 1. kalugai kapunál, nemzeti dal, rendezi Slavianszky Nádia. 2. A fekete szemű fiatal ember, tánczene. 3. Az aratónő, mezei nóta (Slavianszky Nádia szólójával.) 4. Wauja dala, vig nóta, variációkkal (Slavianszky Nádia szólójával.) 5. Az éjjeli ör, dal, rendezi Warotnikoff. 6. A füvecském, szomorú nemzeti dal (Slavianszky Nádia szólójával.) 7. Ah, te széles utcám. Tánczene. (Slavianszky Nádia szólójával.)

II. s z a k a s z: 1. Dal és körtáncz Dargomigszky „Rassalka“ cz. operájából. 2. Édesen csattogott a pacsirta kertemben, régi dal Warlanofftól (Slavianszky Nádia szólójával.) 3. Kedves babám, itt bojárak jönnek; vig dal Dargomigszkytól. 4. Elrejttem gyűrűmet, régi, rejtélyes dal. 5. A kapunk előtt, körtáncz. 6. Anyácskám, könyörülj rajtam, régi, kesergő nóta Gourlefftől (Slavianszky Nádia szólójával.) E j Ouchnem, dal. Az

első és második szakasz közt két egyházi kardalt adnak elő.

Helyárak: Támlásszék 3 frt, álló hely 1 frt, deákjegy 50 kr. Jegyek válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és a pénztárnál. Kezdeté 5, vége 7 óra után.

— **A kereskedő ifjak hangversenye.** Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre ma este a könyvtár-alap javára nagyszabású hangversenyt rendez, mely az előjegyzésekből ítélve felette látogatottnak, a műsorból pedig igen érdekesnek ígérkezik. A Nagy Lajos-féle diszterem (Vas-szálloda) valószínűleg szűknek fog bizonyulni az intelligens közönség befogadására. A program a következő:

1. Mendelssohn. Trio I. és II. tétel, előadja: Flesch Krausz Berta urhölgy, Nitsch Adolf és Mayer Ede urak. 2. Humoristikus felolvasás „A polgári házasságról.” 3. Monolog, előadja: Kövessy Albert ur. 4. Kewlári bucsu Heinetől, szavalja: Haraszi Hermin urnő. 5. Egyveleg, énekli; Kövessy Iványi Mariska urnő. 6. Maresch. Trio (Sehnsucht nach der Heimath) előadják: Flesch Krausz B. urnő, Mayer Ede és Glück Henrik urak. 7. „Oh hogy pukkadjon meg!” Couplé, énekli: Kövessy Alb. ur, zenéjét írta és zongorán kíséri: Schreyer Harry ur. Helyárak: Támlásszék 80 kr. Kőrszék 60 kr. Egyleti tagok kedvezményben részesülnek. Jegyek előre válthatók: ifj. Klein Mór, Weinberger János, Barth Lajos, Kell Manó, Lövinger Gyula és Kilényi urak üzleteiben és este a pénztárnál. Kezdeté 8 és fél órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A gymnáziumi ifjuság ünnepéje.** Az aradi kir. főgymnázium és áll. főreáliskola „Petőfi-önképzőköre” — mint annak idején jeleztük — Jánosy Béla dr. jelestolla és ügybuzgó tanár védnöksége alatt megalakult. Az ifjuság most 19-én lép először nyilvánosság elé ez évben, hogy bemutassa működésének eredményét. Az ünnepélyt a Liceum diszteremében tartják, s erre annyival is inkább felhívjuk a közönség figyelmét, mert a gymnáziumi ifjuság hasonló matinéi igen jó hirben állanak az érdekeltek előtt. A műsor a következő:

1. Elnöki megnyitó beszéd. Tartja Aszódi A. gymn. VIII. oszt. tanuló, a kör elnöke. 2. Mendelssohn B. Induló a „Nyáréji álom”-ból. Előadja az ifjusági zenekar. 3. Olasz népdal. A nap a fényes égről.) Schubert F. A hársfa. Előadja az énekkar. 4. Kisfaludy Károly főbb tipikus alakjai. Irta és felolvassa Angel István, gymn. VIII. oszt. tanuló. 5. Field Singer. Nocturne. Magyar népdalok. Hegedűn játsza Krausz V. gymn. V. oszt. tanuló, Zongorán kíséri Marossy M. gymn. VIII. oszt. tan. 6. Erkel F. Hattyudal. „Hunyady László”-ból. Előadja az ifjusági zenekar. 7. Jorick. Somló Sándortól, Szavalja Reisinger Ferencz gym. VIII. oszt. tanuló. 8. Népdalok. Előadja az ifjusági ének-kar. 9. Gedővár asszonya. Kiss Józseftől, Szavalja Schill János Fülöp gymn. VII. oszt. tanuló. 10. Népdalok. Előadja az ifjusági ének-kar. 11. A munkácsi várban, Petőfi Sándortól. Szavalja Reich Ede real. VIII. oszt. tan. 12. Weber K. Czigánykar. „Preciosá”-ból. Ének, zenekrisérettel. 13. Földgömbünk jövője. Előadja Lövinger Ottó real. VII. oszt. tan. 14. Weber K. Békahangverseny. Előadja az ifjusági ének-kar. 15. Daccla: 4. Symphonia. Hegedűn játsza Derera Henrik gymn. VIII. oszt. tan. és Grossmann Emil gymn. VII. oszt. tan. Zongorán kíséri Marossy M. gymn. VIII. oszt. tanuló. 16. Aranyamádé. Toborzó, Ének zenekrisérettel.

— **A Thomson-hangverseny.** A Thomson Császár hangversenyére előjegyzett jegyeket hétfő délután kezdve ifj. Klein Mór zeneműkereskedésében átvehetik. Felemlítjük, hogy csak meg zártszékek kaphatók.

Egyletek, Társulatok.

— **A „Maros” aradi evezős egyesület évi rendes közgyűlését** f. évi márcz. 11-én d. u. 6 órakor fogja az arad-csanádi gazdasági takarékpénztári helyiségben megtartani, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak. Az elnökség.

— **Az aradi korcsolyázó-egylet** hétfőn, f. évi márczius hó 13-án d. e. fél 12 órakor a kaszinóegylet helyiségében (Templom-utca, minoritapalota II. emelet) választmányi ülést tart, melyre a tagok figyelmét e helyen is felhívjuk.

— **Az aradi tornaegyesület** 1892-ik évi rendes közgyűlését f. évi márczius hó 19-én, azaz vasárnap a városháza emeleti kis termében d. e. 10 órakor tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai ezennel meghívotnak. Kelt Aradon, 1893. évi márczius hó 12-én. R o b i t s e k Agoston dr. elnök, Nagy Sándor titkár-művezető. Napi rend tárgyai: 1. A választmány évi jelentése és előterjesztése. 2. Az 1892-ik zárszámadás és vagyonszerleg előterjesztése, valamint a számvizsgálók e részbeni jelentése. 3. A szertárnok jelentése a torna és egyéb szertárról. 4. Az 1893. évi költség elő rányzat megállapítása. 5. Elnök, alelnök, orvos, ügyész, pénztárnok, ellenőr, szertárnok, titkár, művezető, továbbá 20 választmányi tag és számvizsgáló-bizottsági elnök és 2 tag megválasztása. 6. Indítványok.

— **A Kölcsey-dalkör** igen tisztelt működő tagjait ez uton van szerencsém felhívni, hogy a márczius hó 15-én előadandó darab utolsó próbájára kivétel nélkül f. évi márczius hó 13-án este a szokott helyen és időben (hétfőn) kivétel nélkül és feltétlenül megjelenni sziveskedjenek annál és inkább, mivel a darab sikere ezen összejöveteltől függ. **A z f e l n ö k.**

— **A kereskedő ifjak közművelődési köre** f. é. márczius hó 26-án tartja rendes évi közgyűlését, melyre a kör t. tagjai ezuttal meghívotnak. Az elnökség.

— **Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár** igazgatósága holnap d. u. 4 órakor a városháza kis tanácstermében fogja **Z e m p l é n y i** Sándor elnöktele alatt rendes havi ülést megtartani, melyen több fontos ügy kerül tárgyalás alá és melyre a t. tag és gyári képviselő urakat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Az aradi I-ső magyar nyelv terjesztő** betegsegélyző és temetkezési egyesület f. 1893. évi márczius hó 12-én d. u. 6 órakor Valenta András Kossuth-utca 5. sz. a. külön helyiségben választmányi ülést tartja a következő sorrend szerint: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Netáni indítványok. 4. Új tagok felvétele. Az ülésre az összes választmányi tag urakat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség. **T ó t h József elnök. E r d é l y i Géza jzd.**

— **Az aradi I. „Concordia”** betegsegélyző és temetkezési egyesület saját helyiségében 1893. f. hó 12-én d. u. 3 órakor rendes választmányi ülést tart, a melyre az igen tisztelt tag urakat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség. Ez alkalommal tudatja az egyesület elnöksége, hogy f. hó végeig új tagok felvételnek beiratási díj nélkül. Felvételt jelentkezni lehet az elnöknel, titkárnál, vagy bármelyegyleti tagnál. **K l e i n I g n á c z** egyt. elnök.

— **Az aradi ipartestület előljárósága** hétfőn, f. hó 13-ikán délután 5 órakor tartja márczius havi ülést, melyre az érdekeltek és érdeklődők ez uton is meghívotnak. Ez alkalommal szabadulások is eszközöltetnek. Az elnökség.

Színház.

A színház műsora:

Márczius 12. (Vasárnap) Délután A két árva, színmű: este A szultán, operette.

Márczius 13. (Hétfő) Fehér rézsák, új bohózat; Kövessy bucsufelépével.

Márczius 14. (Ked.) Paradicsom, operette; Tigris vadász, vígjáték, először.

Márczius 15. (Szerda) Petőfi élete és halála, színmű.

Márczius 16. (Csütörtök) Fanchon asszony leánya, operette, először.

Márczius 17. (Péntek) Fanchon asszony leánya, másodsor.

Márczius 18. (Szombat) Fanchon asszony leánya, harmad. sor.

— **Színházi hírek.** Ma vasárnap két előadás leend, színre kerül d. u. félárakkal A két árva, színmű, este 7-kor bérlétszűnetben A szultán, nagy operette, melyre azonban a havi bérlétszűnetek és az utalványok érvényesek. — Márczius 15-ikének méltó megünneplésére az igazgatóság színrehozta a **P e t ő f i é l e t e** és halála című énekes színművet tablókkal és csataképekkel. Előadás előtt a szokásos ünnepélyességek folynak le. **G ó t h Sándor** szavalja a **N e m z e t i d a l t**, s **K o z m a István**, színtársulatunk tenoristája hazafias dalokat énekel.

— **Két premiera.** A **F e h é r r é z s á k**, kitünő új bohózat a héten mutatkozni be nálunk, még nem tudni milyen sikerrel, mert bizony vidéken nem az érdem, de a hangulat az irányadó. Ebben bucsuzik a közönségtől **K ö v e s s i Albert**, a vendégszereplő komikus. — A másik újdonság a fővárosi sajtó által kedvezően fogadott operette, „**F a n c h o n a s s z o n y l e á n y a**” lesz, melyet csütörtök,

péntek és szombaton háromszor egymásután hoznak színre.

— **Új vígjáték.** **B e k s i c s** Gusztávné új darabja, a **„Tigris vadász”** kedden kerül színpadunkon bemutatásra bájos szerzője jelenlétében. A vígjátéknak szép sikert jósolnak. Vele egy estén megy a **Gárdonyi-Barna** sikert aratott operettje, a **„P a r a d i c s o m.”**

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 10. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

C s á k y nagyhatású beszédében czáfolta az eddigi ellenzéki szónokokat. **H o r v á t h Gyulának** azt felelte, ha az egyházpolitikai program üszök, mert mondja, hogy ezen program **A p p o n y i é.**

K á r o l y i Sándor gr. azt állította, hogy a polgári anyakönyvekből akkor lesz valami, majd ha fagy.

C s á k y reméli, hogy 1894. januárjában, mikor a polgári könyveket behozza, akkor lesz fagy. (Hoszas, zajos tetszés.)

E s z t e r h á z y Mihály grót visszavonta a pozsonyi kórház ügyében bejelentett interpellációt, mert Hieronymi már intézkedett.

A vitát hétfőn folytatják.

A dorozsmai hid égeése.

Szeged, márcz. 11. (Saját tud. táv.) A dorozsmai hid a mozdony által elszórt szikráktól meggyuladt, szerencsére idejében észrevettek és eloltották. A kár jelentéktelen.

Temesvár és az egyházpolitika.

Temesvár, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) A vármegye gyűlése hosszas, erős és magas színvonalu vita után 113 szavazattal 20 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak egyházpolitikai programjáért.

A párbajok varosa.

Szombathely, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) **É h e n Gyula** ügyvéd hirlapi polemia miatt verekedett meg ma **F e l d m a n n** orvossal kardpárbajban. **É h e n** hatalmas vágást kapott fejére és arczára. — Ugyanott **R a d a k o v i c h** magántisztviselő vitt **N a g y Lajos** joghallgatóval szintén kardpárbajt, mindakettő könnyen megsebesült.

A tőzsde anquet-bizottságának ülése.

Berlin, márczius 11. (Saj. tud. távirata.) A tőzsdei anquet-bizottság az eddig összegyűjtött adatok folytán április 11-én fogja első ülést tartani.

Német-orosz kereskedelmi szerződés.

Berlin, márczius 11. (Saj. tud. távirata.) A „Voss. Ztg.” jelentése szerint az orosz kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások igen buzgón és gyorsan folynak. Mindkét részről igen előkelő diplomáciai egyéniségek működnek közre és a német kormány el van határozva, hogy azt lehetőleg még a jelen ülésszak alatt, tehát mindjárt a husvétünnep után a törvényhozó testület elé terjeszse. Biztosra vehető, hogy a szerződés az agrariusok nagy ellenzése dacára is elfogadtatik.

A birodalmi gyűlés szünete.

Berlin, márczius 11. (Saj. tud. távirata.) A birodalmi gyűlés márczius 23-án kezdi meg a husvétünnepet, mely április közepéig fog tartani.

A szerb kormány többsége.

Belgrád, márczius 11. (Saj. tud. táv.) A kormány többsége eddig hét, várnak még ötöt.

Kopp érsek ünnepeletése.

Boroszló, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) Tegnap este Kopp érsek tiszteletére nagy fáklyásmenetet rendeztek. Az érseki palota villamos fényben uszott és az eső daczára a lakosság ezrenként jelent meg a kivilágított utcákon.

A Panama-pör.

Páris, márcz. 11. (Saját. tud. táv.) Brisson helyébe a Panama-bizottság Majsa n t fogja előadóvá választani. A L'An-torité a tárgyalásokra vonatkozólag azt a megjegyzést teszi, hogy Lessepset és az igazgatóságot nagy bűn terheli ugyan, de ha nem ők lopnak, úgy a köztársaság meglopta volna őket.

Páris, márczius 11. (Saj. tud. távirata.) A Panamapörben az esküdtek azt igyekeznek kideríteni: minő lapokra fordították a 300,000 frankot? Lessepse nem emlékezik.

Finali — pénzügyminiszter.

Róma, márcz. 11. (Saját tud. távirata.) A mint hírlik, a bankvizsgálati ügyben kiküldött bizottság munkálatainak befejezte után annak elnöke, Finali, pénzügyminiszterre fog kineveztetni.

Tüzevész.

Boston, márczius 11. (Saját tud. táv.) Tegnap az Essex- és Lincolh-utcákban óriási tűz támadt, mely igen nagy kárt okozott. 25 egyén oda égett.

Boston, márcz 11. (Saját tud. táv.) A Singer varrógépgyár is leégett. Három halott, 30 sebesültet találtak eddig, a kár 3 millió dollár.

A bolgár-ügy.

Pétervár, márcz. 11. (Saj. tud. táv.) A Nowoje Wremja kijelenti, hogy Schnivalav és Lobauow egyidejű itteni tartózkodása a bulgáriai eseményekkel függ össze.

Közgazdaság.**Aradi gabnaüzleti hetiszemle.**

— Saját tudósítónktól. —

Arad, márczius 11.

(S. ss.) A heti gabnaüzlet mondhatnók a múlt hetinek hasomása volt. Az ár változatlan, az irányzat lanyha. Igaz hogy több hajórakomány buza indított el Aradról, de különben az üzlet csendes volt. Malmaink e héten vásároltak, de csak keveset és poton áron. Arad és Uj-Aradon elkelt:

B u z a 4000 métermázsa, 7 frtig.
T e n g e r i: 1000 métermázsa 4 frt — 4 frt 10 krig.

— Az aradmegyei hitelegylét mint szövetséget V. rendes közgyűlést f. évi márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor fogja megtartani az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár helyiségében a következő tárgysorozattal: 1. Az évi üzleteredményről szóló igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés tárgyalása; a zárszámadások felülvizsgálása, az évi mérleg és tiszta nyereségy megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére az 1892. évet illetőleg a felmentvény megadása, 2. A felügyelő bizottság megválasztása, 3. A központi bizalmi férfiak megválasztása, 4. Az egyleti tagok nevelési indítványai. Kelt Aradon, 1893. évi márczius hó 10-én. Az igazgatóság.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi márcz. hó 10. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: Óreg nehéz

(páronkint 400 klgon felüli sulyban) 50—52 krig Óreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 50—54 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 55—55.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 53—54 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő sulyban) 50—52 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 klgon felüli sulyban) 50—52 — Közép (pkint 220—280 klg. sulyban) 50—52 — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 49—50 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogramm felüli sulyban) 50—51 krig — Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 50—51 krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 49—51 krig. S e r t é s l é t s z á m: 1893. márcz hó 8-án volt készlet 116,823 darab 1893. márcz. 9-én felhajtott: 3150 db. 1893. márcz. 9-én elszállított 1480 db. 1893. márcz. 10-én maradt készletben 118,493 drb. — A h i z o t t s e r t é s ü z l e t i r á n y z a t a: változlan.

Szeszület.

— Márczius 11. —

A forszalom a múlt héten korlátolt, az üzlet csendes volt, az árak változatlanok maradtak. Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter 1/2 beéértve 35 írt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 11. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irányzat	100 kilogramm frt
H E S Z	B u z a	bánsági	szilárd 7.25—7.70
		tiszavidéki	„ 7.40—7.90
		pestvidéki	„ 7.35—7.85
		tehermegyei	„ 7.35—7.85
		bácskai	„ 7.40—7.90
		észak-magyarországi	„ ————
	R o z s	—	csend. 6.25—6.40
H E S Z	Á r p a	takarmány	csend. 4.90—5.20
		égetni való	„ 5.35—5.80
		sürföldei	„ 6.10—7.30
H E S Z	Z a b	—	szilárd 5.65—5.95
		bánsági	szilárd 4.70—4.75
		másnemű	„ 4.65—4.70
		Káposzta-repcze	szilárd ————
		Köles	szilárd 4.40—4.60
			B u z a
		junius 1894	„ 7.30—7.31
		ősze	„ ————
S a t y a g a n a h a t á r l i t t e	T e n g e r i	május-junius 1894	lanyha ————
		szept-október 1893	„ 4.68—4.69
S a t y a g a n a h a t á r l i t t e	Z a b	Budapest sz. tavasza	csend. ————
		Budapest sz. ősze	„ 5.58—5.59
	Káposzta-repcze	aug-szeptember 1893	csend. 12.—12.10

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1893. márczius 11.

Magyar aranyjárdék %	115.60
Magyar aranyjárdék 4%	100.—
Magyar papírjárdék 5%	123.—
Magyar vasúti kölcsön	—
Magyar keleti vasúti államk. tvény I. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államk. tvény II. kibocsájtás	—
Magyar keleti vasúti államk. tvény III. kibocsájtás	120.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—
Magyar szállodászmavá tsági kötvény	—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	152.75
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Osztrák járadék papírban	98.75
Osztrák járadék ezüstben	98.50
Osztrák járadék aranyban	119.25
1860-iki államsorsjegyek	148.—
Osztrák-magyar bankrészvény	988.—
Magyar hitelbank-részvény	402.50
Osztrák hitelintézet-részvény	341.—
Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.62
Német birodalmi márka	59.25
London	121.10
30 márkás arany	11.85

Szerkesztői üzenetek.

— Gyorki. Köszönettel vettük úgy a cikket, mint az előfizetést. — L. H. (Arad.) Küldje szaklapba, oda inkább illik. — D. O. (Arad.) A szabadságharczi ereklyetárgyak országos muzeumát a megnyitás után ön és bárki is megtekintheti. Belépti díj egyelőre nem lesz, azonban önkényes adományokra egy perselyt fognak kitűszteni, melybe illik betenni valamit. — K. T. (Arad.) Megpróbálhatjuk, előbb azonban a kérdéses cikket látni szeretnénk. — R. (Arad.) Nem közölhető.

Aradvárosi

Évadbérlet szünet.

színház.

Havibérlet szünet.

Vasárnap, 1893. évi márczius hó 12-én:

D. u. 3 1/2 órakor, félárakkal:

A két árva.

Francia színmű 4 felvonásban, 7 képben. Irták: D'Ennery és Cormon. Fordította: Vezéri Ödön. Zenéjét szerző: De Billemont.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletsszünetben:

A szultán.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerző: Verő György.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap hétfőn:

KÖVESSY Albert ur utolsó vendégfelépte és jutalmául

A fehér rózsák.

Kitűnő új bohózat. számos új couplettel.

Idegenek névsora Aradon.

— Márczius 11. —

Fehér Kereszt szálloda: Kolaky Imre birtokos, Déva. Bárány J. magánzó, Bécs. Rozner Mór kereskedő, Félégyháza. Reisz J. kereskedő, Gyulafehérvár. Biernatek Éde m. kir. pénzügyőr biztos, Sátoralja-Ujhely. Polák Gyula magánzó, Temesvár. Vass szálloda: Wolf Sándor kereskedő, Glogovác. Magyar Korona szálloda: Wülke H. C. kereskedő, Nürnberg. Vasuti szállója: Pitrof Iván eröművész, Czegléd. Molnár Sebestyén magánzó, Debreczen.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.**Divat-Áruház.****Probst Károly és Társai**

Arad, Atzél Péter-utca 3.

— ALAPITTATOTT 1793. —

Divat-ujdonságaink

a tavaszi idényre megérkeztek.

Nagy raktárunk a leggazdagabban van el látva minden egyes áruban, meglepő választék és legszolidabb minőségben.

Divatkelmék, színes s fekete selymek, dísz bársonyok a legkiválóbb színekben.

Női felöltők a legdivatosabb fazon és különböző minőségekben.

Kelengyék, kitűnő kivitel és rendkívül nagy választékban.

1000-nél több minta van raktáron, úgy a legolcsóbb, mint a legfinomabb minőségben képviselve.

A legjobb minőségű vászon és asztalneműek kizárólagos gyári raktára nálunk van. Valódi Schroll-Chiffon 32 minőségben **gyári áron árusítatnak.**

Nagy női szabóságunkban

divatos öltözékek kitűnő ízlés és szabással ellátva gyorsan készíttetnek s rendkívüli esetekben nagy munkaerőnk által 24 óra alatt

12 tökéletes utcai öltözék eszközölhető.

Feltűnő olcsó versenyáraink előnyös bevásárlást biztosítanak.

Probst Károly és Társai

Minták kívánatra bérmentve szolgáltatnak.

M. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége

1401 | 893. sz.

63 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi július hó 1-ső napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglői üzletre 1401. számhoz” ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti bevény mellett — nyújtandók be. Bántépénz fejében pedig 100 ft, azaz száz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételre nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszege, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

2618 | 893.

122 3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszternek 7923 | 1893. sz. a. kelt körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a cholera behurcolásának meggátolása céljából a Bosznia Hercegovina északi határán életbe léptetett óvrendszabályok oda módosítottak, hogy ezentul Doberlin, Siekovic, B. Brád, B. Sonok és Brckán, mint egyelőre még fentartott vizsgálati állomásokon és csak a következő árucikkek fognak orvosi vizsgálatnak alávetettni.

1. Budapestről származó rongyok ócska ruha és használt fehérnemű.

2. Péterváradról, Eszékéről, Orsováról és Husiatyuból (Gácsországban) származó oly áruk, melyek a ragály terjesztésére alkalmasak. Ilyenekül mindazon áruk tekintendők, melyeket a ragályfogó tárgyak kiviteli tilalmára vonatkozólag m. é. november hó 19-én 91024 sz. a. kelt körrendelet A. és B. pontjaiban felsorolt.

Arad, 1893. február hó 11-én.

A városi tanács.

16367 | 892.

146 3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. mk. földmívelésügyi Miniszterium 31060/892. sz. a. a forgalomba hozott kisebb és nagyobb állatokkal való bánásmód szabályozása tárgyában a következő rendeletet bocsájtotta ki.

1.) Kettőnél több borjut, juhot, bárányt kecskét, malacot, s a kisebb szárnyasokból négy párnál többet össze kötött lábakkal akár köz, akár magán fogyasztás, illetőleg használat céljából szállítani, vagy vinni, s mindezen állatokat tekintet nélkül a mennyiségre ily állapotban bármi célra tartani tilos.

A marhavására vitt borjuk, és bárányok lábait azonban azon idő alatt még a vásár tartásáig a mérlegelés eszközöltetik legalább 5 cm. szélességű hevederrel összekötötték, mely állapotban az állatok mindenkor szalmára fektetendők. Libák, pulykák, s nagyobb szárnyas állatok, össze kötött lábakkal egyáltalában nem szállíthatók, — s azok házalás esetében csakis honalj alatt vihetők. Halakat keresztül fűzve szállítani, vinni vagy tartani tilos.

2.) Az I. §-ban meghatározott mennyiségen felül borjuk, juhot, bárányok, kecskék, malacok csak is fedett, s oly kocsikban szállíthatók, hogy az állatok a kocsiiban állhassanak. — E célból a kocsinak szilárd fenékekkel kell bírnia, és sem ezen sem a kocsi oldalainak alsó részén

nyilvános vagy hézagnak lenni nem szabad; Az oldalak felső részén $\frac{2}{3}$ rész szélességben a deszkák, illetőleg a léczek között hézagok hagyandók, hogy az állatot kívülről látni lehessen, és a kocsit levegő árhassa át.

3.) Bárminemű szárnyas állatot az I. §-ban meghatározott mennyiségen felül csak ketreczes vagy fonott kocsikon, illetőleg ketreczekben vagy kosarakban szállíthatók. E ketreczeknek úgy kell készítenie lenniök, hogy az állatok kívülről jól láthatók és megkülönböztethetők legyenek.

4.) Az állatok megfelelő etetéséről, és itatásáról az eladó, vagy szállító illetőleg a tulajdonos gondoskodni tartozik.

5.) Ezen rendelet határozományaiban ülköző eseményeket, és mulasztásokat az 1879 évi XI. t. cz. alapján a rendelet kihágásnak minősíti, mely kihágásnak elkövetői, a mennyiben cselekményük, illetőleg mulasztások, más fenálló törvények szigorubb határozománya alá nem esnek, 20 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

6.) Jelen rendelet ellen elkövetett kihágások alapján befolyó pénzbüntetések a város állategészségügyi alapjára, illetve állattenyésztésre fordítandók.

Aradn 1893. február 27.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

1474. sz.

117 3—3

Pályázati hirdetmény

sósav, horganyhulladék és talpjelzőszegek szállítására.

A nagyváradi talpfatelítő telep részére 1893. évi Márczius hó 20-tól 1893. évi Szeptember hó végeig.

1930 g (100 kgm.) sósavra

194 ezer darab horgonyzott talpfajelzőszegre és

480 g (100 kgm.) horganyhulladékra

lévén szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik

Szállító köteles ha kívánatik a neki átengedett mennyiség 25 százalékaival többet is az ajánlati egység árral szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által még Junius hó vége előtt fog értesítettetni.

A szállítás a magyar kir. államvasutak részére érvényben levő 128381 | 91 sz. alatt kiadott általános anyag szállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 1474. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközöndő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatványtároltól 25 kr. vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati minták és az 1474 | 93. számú pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri, és azokat egész terjedelmében elfogadja. Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő. Az egészségi ár az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő. Az 50 krajczáros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külszimmal:

„Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Kolozsvárrt.”

„Ajánlat talpfatelítő anyagok szállítására 1474 | 93 számhoz.”

1893 évi Márczius hó 15-én délelőtti 11 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók vagy posta útján beküldendők. Bántépénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi Márczius hó 14-dikén déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírt mennyiségére vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magyar kir. államvasutak részére határozottan fenntartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az arra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha

az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elyerése s kikötése mellett tételt és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányú intézkedést is tehessen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is mig az ajánlatok fölött döntőleg határozza, egyes ajánlatoknál az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvár, 1893 évi február hóban.

Az üzletvezetőség.

3210 | 893.

152 3—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 4152 | 893. sz. körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az észak-német Hayden és hamburg-amerikai hajózási részvénytársaságon kívül a belga és német-alföldi vonalak társaságai is elhatározták, hogy az E. A. Egyesült államok által a bevándorlás ellen görđített akadályokkal szemben f. évi január 1-től kezdve a nevezett államokba csakis I. és II. osztályú utasokat szállítanak, a fedélközöni szállítást tehát melyet eddig majdnem kizárólag a kivándorlók vettek igénybe, beszüntetik.

Arad, 1893. február hó 25-én.

A városi tanács.

3294 | 893.

153 1—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 10570/1893 sz. a. kelt körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, miszerint a német kormány tekintettel egy részt a cholera behurcolásának veszélyére, másrészt az E. A. Egyesült Államok által a bevándorlók látózása céljából hozott rendszabályokra az osztrák magyar birodalomból jövő kivándorlókat a Német országba való lépéstől eltiltotta és intézkedett hogy minden kivándorló, különösen kik csak fedélközöni jeggyel bírnak vagy az átkeleszólo hajójegygyel egyáltalán nem bírnak a német határon viszontasittassanak.

Arad 1893. február hó 25-én.

A városi tanács.

7092 | 93. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutaknál rendszeresített hivatalnoki állások keretében több műszaki, nevezetesen pályafentartási mérnöki állás üresedésben lévén, ezen állások betölthetése céljából nyilvános pályázatot hirdetünk s felhívjuk a pályázni kívánókat, hogy az alább jelzett feltételek szerint kellőleg felszerelt folyamodványaikat legkésőbb folyó 1893. évi márczius hó 20-ig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának titkárságához Budapest VI. kerület Andrássy ut 75. szám első emelet nyújtásák be.

Később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

A pályázó kimutatni tartozik hogy:

1.) magyar honpolgár s a magyar nyelvet tökéletesen bírja.

2.) 35 évnél nem idősebb;

3.) ép és egészséges testalkattal bír, mely körülmény pályaorvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

4.) erkölcsi tekintetben fedhetlen életű;

5.) vagyonilag rendezett;

6.) a budapesti, vagy valamely külföldi műegyetemen tanulmányait sikerrel befejezte s a budapesti kir. műegyetemen mérnöki oklevelet nyert illetőleg, hogy külföldön nyert mérnöki oklevele a budapesti műegyetemen szabályszerűleg honosított.

Kivételesen pályázhatnak oly műegyetemen végzett halgatók is, kik az oklevelet még meg nem honosították, de annak egy év alatti megszerzésére, illetőleg honosítására kötelezettséget vállalnak.

A sajátkezűleg írott folyamodványok, a felsorolt minősítéseket igazoló eredeti, vagy hitelesített okmányokkal felszerelendők.

Budapest 1893. február hóban.

Az igazgatóság.

15.000 darab

fiatal, magas növésű, 1 és 2 éves

akácz féciska

179 1-3 és két kazal

burgundi répa

olcsó áron eladó.

Értekezhetni

özv. Ludig Lajosnénál

Arad, Wesselényi-utca 5.

171602.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapesti északi főmühely telepén lévő munkásvendéglőnek és vendéglői lakásnak f. 1893. évi május hó 1-től számitandó három évre leendő bérbeadására ezenel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az említett mühelyi telepen körülbelül 1400 munkás dolgozik, és a vendéglő helyiségek a szükséges berendezési tárgyakkal a m. kir. államvasutak igazgatósága által vannak berendezve.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a vendéglő bérleje által az északi főmühely munkásainak, a kiszolgáltatók ételke és italok fejében az északi főmühelyfőnökség utalványozása alapján nyújtott hitelnek megfelelő összeget, — mely azonban munkásonként és félhavasokként 5 frtnál nagyobb összegre nem rughat, — az érvényben levő szabályzatok szerint a munkások keresetéből a bérlelő részére minden hó 1-én és 15-én hivatalból levonítja.

A feltételek, melyek mellett az említett helyiségek bérebe adandók, a pályázati határidőig naponként az igazgatóság mühelyi szakosztályában (Andrássy-út 75. sz. III. em. 8.) és a máv. budapesti északi főmühely főnökségénél (kőbányai út) ingyen átvehetők, vagy ugyanezen helyekről pósta útján is megszereshetők.

Az ajánlatok lepecsételve és »Ajánlat a 171602/92 számhoz az északi főmühelyi vendéglő bérbeadására« 1893. évi márczius hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának mühelyi szakosztályában átadandók, vagy oda posta útján megküldendők. Az ajánlatokhoz ajánlattevő a feltételek egy példányát közzel kitéve tartozik csatolni. A csatolt feltételek ajánlattevő által két tanu előttemezése mellett irandók alá akként, hogy ajánlattevő aláírása előtt azt is kijelentse, miszerint a feltételeket mindenképpen elfogadja.

Bánatpénzképen 500 frt készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban leg-

később 1893. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő. Az ajánlatban ennek megtörténte megemlítendő, de a letéti jegy nem csatolandó.

Nem közzel kiállított ajánlatok, vagy olyanok, melyek a kitűzött határidő lejártá után érkeznek, vagy végre azok, melyekre nézve a bánatpánz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megörítés nélkül tetszése szerint szabadon választhasson, esetleg újabb ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Budapest, 1893. február 3.

Az igazgatóság.

2729 | 893. kh.

161 3-3

Hirdetmény.

A magán fogat és bérkocsitulajdonosokat felhivom, hogy a kincstári Maroshidon való sebeshajtástól tartózkodjanak, alárendeltjeiket a fennálló tilalom megfigyelésére figyelmeztessék, mivel sebeshajtás esetére az 1890. évi I. t.-cz. 108. §-a fog alkalmazásba vétetni.

Arad, 1893. márczius 3-án.

Sarlot Domokos,
rökapitány.

PESTI NAPLÓ

naponként kétszer megjelenő politikai napilap. A PESTI NAPLÓ a világon a legolcsóbb és Magyarországon a legértelmesebb napilap, megjelenik minden reggel legalább 16-24 oldal és délután 4-8 oldalnyi terjedelemben, fölívágvá és lapjal egymásba ragasztva.

A Pesti Napló főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. **Ábrányi Kornél**
országgyűlési képviselő.

Felölös szerkesztője:

Barna Izidor.

A Pesti Napló szerkesztősége maga köré gyűjtötte az ország legjelesebb újságíróit.

A Pesti Napló bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frissek, eredetiek és a legmegbízhatóbb forrásokból erednek. Ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitűnő szakírók szerkesztik. Bel- és külföldi tőzsde rovatát mindig legpontosabbak és legmegbízhatóbbak.

A Pesti Napló nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozhat az olvasó.

Regényei és tárczái élénkek és érdekes olvasmányt nyújtanak.

A Pesti Napló minden vasárnap **A gyermekszobának** című rovatában Móra bácsi kedvelt meséit közli a gyermekek részére.

A PESTI NAPLÓ még márczius havában új és rendkívül érdekes regény közlését kezdi meg, melynek addig megjelenő részét az április elsején belépő előfizetőknek megküldi utólag a kiadóhivatal.

A PESTI NAPLÓ husvéttra rendkívül érdekes, diszes kiállítású és csinosan illusztrált könyvvel lepi meg előfizetőit. Ezt a könyvet azok is megkapják, akik április elsején lépnek az előfizetők sorába.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

A Pesti Napló reggeli kiadásának, mely az előző napon beérkezett **összes híreket magában foglalja**, tehát a teljes Pesti Napló-nak előfizetési ára **Budapesten** és a **vidéken** korán és pontosan házhozjuttatva, az esti lap küldése nélkül:

Egész évre . . . 14 frt — kr. | Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Esti és reggeli lap együtt egyszerre küldve a vidékre:
Egész évre . . . 18 frt — kr. | Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Naponként kétszer, reggeli és esteli kiadás külön-külön házhoz vagy postán küldve.

Budapesten:

Egész évre . . . 18 frt — kr. | Negyed évre . . . 4 frt 50 kr.
Fél évre . . . 9 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 60 kr.

Vidéken:
Egész évre . . . 20 frt — kr. | Negyed évre . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . 10 frt — kr. | Egy hónapra . . . 1 frt 70 kr.

A Pesti Napló esti lapjára külön is elfogad előfizetéseket úgy, hogy ha valaki más újságot járát és a megszokott újságtól megválni nem akar, az előfizethet a Pesti Napló esti lapjára, negyed évenként 2 frt 30 krért.

A Pesti Napló kiadóhivatala.

Budapest, Ferencziek-tere, Bazárépület.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak.

Egy palaczkával frt 1.40 o. é.

30 év óta udv. istállóiban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóiban is. Használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá ficzamosodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Megszerezhető Anstria Magyarország és drogistáinál. gyógyszertáiraiban

Fő letét: Kwizda Ferencz János osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszer-tárában Korneuburgban, Bécs mellett.

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas mézszörp

Grimault és társa gyógyszerészek-től, Párisban.

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Enyhíti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. sz. Török József gyógyszer-tárában.

10 5-12 Kapható;

Török József budapesti gyógyszerész különlegességgel fő-
raktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” czimzett gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos Sandor utca 1. szám.

Aradi első takarékpénztár. Zalogosztály.

Árverési hirdetmény.

Folyó évi márczius hó 28-án d. e. 9 órakor a fentebbi helyiségben 1892 évi december hó 15-ig lejárt ékszer, arany és ezüst tárgyak az alapszabályok 64-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali lefizetés mellett elárvereztetnek, mely árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.
Kelt Aradon, 1893. márczius 11-én.

180 1-3 Az igazgatóság.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyűen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr. A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pinc. éjéből. Ara 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centlit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertyafénynyel. Hat perczig ég, 1 drb 60 kr. 12 perczig ég, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenfélétől eredt rheumás és csuszos fájdalom ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenfélétől eredt köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolási osekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszer-tárban minden vegyvizsgátra megbízásunk elfogadtnak és lelkiismeretesen telje-
ittetnek 16-5*

„Nincs többé fejfájás!”

D. GÖTZ

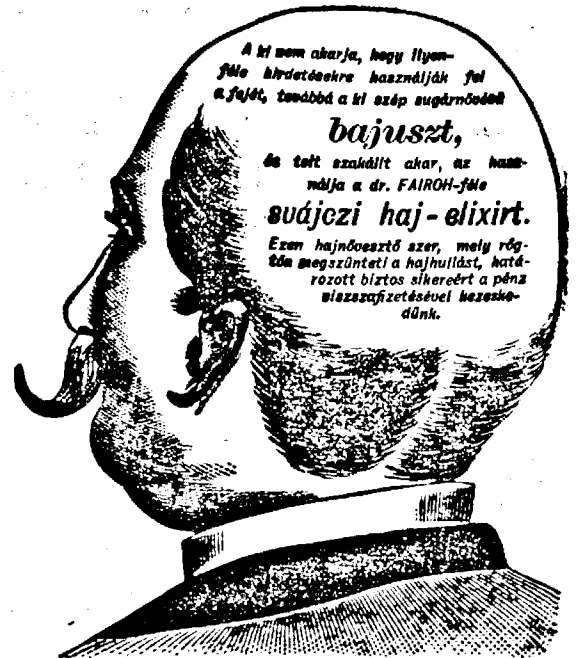
Migraine-pora

huszonöt év óta egyoldalú, ideges, rheuma-szerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtatott mit több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít. Utolsó időben a

MADRIDI UDVAR

98 Baross Gáborné ő excellentiája feltűnő eredménnyel használta. — 1 doboz ára használati utasítással 2 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. — Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf”-hoz czimzett gyógyszer-tárában, továbbá Török Józsefnél, király-utca 12. Budapest. 100 7=10

Raktár Aradon: Schäffer Adolf és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál.
Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek

A ki nem akarja, hogy ilyenféle hirdetésekre használják fel a fejét, továbbá a ki szép hajjának

bajuszt,

és azt szakított akar, az használja a dr. FAIRON-JÓE

svájcei haj-elixirt.

Ezen hajnövesztő szer, mely rögtön megszünteti a hajhullást, határozott biztos sikereért a pénz visszafizetésével kezeshetünk.

Ara: 1 nagy tégely 2 frt, 1 kis tégely 1 frt 20 kr. Kapható a

svájcei Haj-Elixir

magyarországi főraktárában

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 8.

Szétküldés vidékre az összegnek készpénzben vagy levélbélyegben előre való beküldése esetén bárhova bérmentve és teljes titoktartás mellett, vagy pedig utánvétellel bérmentetlenül.

164 2-12

Egy használt zongora jutányos áron eladó.

Bővebb értesítés e lap kiadóhivatalában szerezhető.

Kertiszékek, padok
és egyéb
finomabb butor,
tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok

18 12-*

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtékinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Andrassy-tér 20 sz. (Arena-épület) alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések jelentékenyen leszállított áron ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése
Aradon, fő-ut 2. sz. az „arany szarvashoz.”
 A városházával szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget értesíteni, miszerint üzletünket mindennemű friss árukkal, u. m. :

czukor, kávé, thea, rum, theasütemények,

mindennemű **husfélék, különböző sajtok, friss hering, angolna, füstölt és páczott he-
 ring, Kühler Sproten, ajoka, sardinia, ajoka olajban, mindennemű bel- és külföldi**

liqueur, cognac, bor és pezsgők,

friss jaffa és vörös bélü narancs, bozeni beföttek, olaj bogyók stb.

raktárunkba beszereztük. Továbbá ajánljuk

Atzél Péter-féle paradicsom-beföttjeit,

most beszerzett husvétii tárgyakat, prágai és kassai sódort jutányos áruk mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK,

a városházzal szemben.

17 10—

Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

Egy jó házból való erkölcsös fiu taulónak felvétetik.

Tatarosi kőolaj és aszfalt részvény-társaság.

Fiók-gyártelep és bánya: Tataros (Biharmegye) — Fiók-gyártelep: Mező-Telegd.

Vezérképviselőt Aradon, SUGÁR BÉLA urnál.

Elvállalja:

magtárak, istállók, folyosók, terraszok, raktárak, gyári helyiségek, udvarok, kapualjak stb. leg-
 jobb minőségű

aszfalttal való burkolását,

nedves lakások, raktárak (falak) gyökeres szárassá tételét, új építkezéseknél az alapfalaknak
 bevonását saját szabadalmazott

aszfalt elszigetelő

anyagával a legjutányosabb áruk és jótállás mellett.

Vidéki munkák készséggel elvállaltatnak, kisebb munkákhoz anyag utasítással küldetik.

Szállít:

saját gyártmányu, kitünő minőségű

kenő-, gép- és hengerolajakat,

továbbá kitünő kenőképességgel bíró kenőcsöket, melyek minden jónevű aradi fűszer- és gép-
 üzletben kaphatók

közuti-, gőz- és pályakocsi-kenőcsöket

aszfalt fedéllemezeket (legtartósabb és legolcsóbb fedanyag).

160 3-6

A hazai aszfalt fejlesztéseért elismerő oklevél 1891-ben.